

6 | **Regenerácia vnútrobloku**
Obyvatelia na Ul. Komenského
sa tešia z novej verejnej plochy

9 | **Biodpad z bytových domov**
Kuchynský odpad budeme
dávať do hnedých nádob

11 | **Seriál (ne) celebrity**
Prinášame profil zaujímavého
Sabinovčana – M. Dluhoša

PRÍHOVOR

Michal Repaský, primátor mesta Sabinov

Milí Sabinovčania,

asi mi dáte za pravdu, že v histórii nášho mesta taký neobyčajný rok, akým bol rok 2020, ešte nebol. Najmä preto, že do našich životov vstúpil nebezpečný a neviditeľný nepriateľ s názvom COVID-19. Zasiahol a ochromil nielen našu krajinu. Výrazne ovplyvnil dianie vo svete a naše každodenné fungovanie. Nechcem mu venovať veľa priestoru, lebo verím, že boj s ním sa už chýli ku koncu a my sa pomaly vrátíme k normálnemu životu.

Chcem sa vrátiť k roku 2020. Trochu ho zrekapitulujem, uvediem zopár skutočností z neho, kam nás posunul a čo nám dal. Začnem januárom, kedy sa nám podarilo obstaráť pre naše mestské lesy nový terénny automobil s príviesnym vozíkom a samohybným štiepkovačom. V prvom mesiaci v roku sa zmodernizovala aj naša mestská knižnica, ktorá je v správe MsKS. Začala totiž používať knižničný program Tritius. Tento katalogizačný systém novej generácie spája čitateľov, knižnice a poskytovateľov obsahu tak, aby podporil transformáciu knižníc na kultúrne centrá. Rola knižnice sa v dnešnej informačnej spoločnosti významne posúva. A tá naša rozhodne nezaostáva.

Veľkým úspechom v roku 2020 bola aj výhra o najlepšiu produkt cestovného ruchu, ktorý získal interaktívny Chodník Obchod na korze. Tento projekt má unikátny rozmer. Spája v sebe moderné technológie prepojené na kultový oscarový film, čím vytvára z nášho mesta najväčšie online open-air filmové antifa-

štické múzeum na Slovensku a možno aj v Európe.

V apríli sme už aktívne riešili prvé opatrenia ku koronavírusu. Prebehla dezinfekcia priestorov mestského úradu, polikliniky, autobusových zastávok a miestnych komunikácií. Mesto nešlo iba stupňujúcou sa pandemiou. Pokračovali rozbehnuté investičné akcie a bol zvolený aj nový hlavný kontrolór. V máji sa situácia mierne stabilizovala. Pandémia nás naučila novým veciam. Boli spustené aplikácie pre občanov ako Zostaň zdravý, či Vybav z domu. Na Ulici 17. novembra vzniklo niekoľko parkovacích miest a podarilo sa nám ušetriť na verejnom osvetlení.

Letné mesiace sa niesli v znamení uvoľňovania opatrení. Verili sme, že pomôžeme poslať pandémiu do minulosti, no vtedy sme netušili, že kráčame v ústrety prognózovanej druhej vlny. Ohrozená

sezóna na kúpalisku predsa len prebehla a tak mohli ľudia z mesta i širokého okolia tráviť horúce letné dni pri jeho bazénoch.

Taktiež nás potešilo otvorenie revitalizovanej záhrady pri evanjelickom kostole, ktorá teraz slúži všetkým vám. V rámci prípravy na oslavu storočnice futbalu v meste sa naši futbalisti chytli iniciatívy a vymaľovali priestory štadióna. Radosť sme mali aj z úspechov našich športovcov a umelcov. Nový školský rok sme okrem iných školských zariadení otvorili aj v nádherne zrekonštruovanej materskej škôlke na Jarkovej ulici v Orkucanoch. V septembri sme otvorili rozhľadňu, ktorá isto potešila všetkých, ktorí sa chcú pozrieť na naše krásne mesto z vtáčej perspektívy.

V októbri sa začínala situácia v súvislosti s pandemiou opäť zhoršovať. V CSS sme zakúpili nový germicídny žiarič. V novembri sa dokončila realizácia veľkej investičnej akcie vnútrobloku Komenského. Dokončená bola aj prvá etapa rekonštrukcie futbalovej tribúny s futbalovými šatňami. Vzhľadom na zhoršujúcu sa pandémiu sme sa museli popasovať aj s veľmi náročnou akciou v rekordne krátkom čase. Konkrétne išlo o tri kolá celoplošného testovania a následne aj zriadenie Mobilnej odbernej jednotky. V novembri bola dokončená zbrojnica v Orkucanoch pre dobrovoľných hasičov. December zvykne niesť symboliku najkrajšieho mesiaca v roku. Mikuláš bol v Sabinove netradičný. Všetkých totiž zdravil z osvetleného auta, ktoré jazdilo po Sabinove.

Pokračovanie na strane 3 »

Vyberáme z uznesení MsZ zo dňa 10.12.2020

• MsZ schvaľuje:

V. zmenu rozpočtu mesta na rok 2020 v členení podľa príjmov a výdavkov

- Objem bežných príjmov vo výške	11 553 017 €
- Objem bežných výdavkov vo výške	11 489 965 €
- Objem kapitálových príjmov vo výške	2 146 764 €
- Objem kapitálových výdavkov vo výške	3 094 934 €
- Objem príjmových finančných operácií vo výške	1 336 531 €
- Objem výdavkových finančných operácií vo výške	348 953 €

V. zmenu rozpočtu mesta na rok 2020 v členení podľa programov

P. č.	Názov programu	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €
1.	Služby občanom a iné interné služby	222 874	0
2.	Bezpečnosť	447 144	81 446
3.	Verejné priestranstvá	894 668	157 400
4.	Školstvo	6 114 117	791 115
5.	Sociálna oblasť	1 500 620	10 400
6.	Občianska vybavenosť	135 667	1 868 319
7.	Kultúra a šport	614 428	173 254
8.	Správa mesta	1 560 447	13 000
	SPOLU	11 489 965	3 094 934

V. zmenu rozpočtu mesta na rok 2020 na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie

Hlavná kategória ekonomickej klasifikácie	rozpočet 2020
100 Daňové príjmy	5 891 667
200 Nedaňové príjmy	1 227 002
300 Granty a transfery	6 581 112
400 Príjmové operácie	1 002 857
500 Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné operácie	333 674
príjmy spolu	15 036 312
600 Bežné výdavky	11 489 965
700 Kapitálové výdavky	3 094 934
800 Výdavkové operácie	348 953
výdavky spolu	14 933 852

• MsZ schvaľuje:

Rozpočet mesta na rok 2021 v členení podľa príjmov a výdavkov

- Objem bežných príjmov vo výške	11 681 134 €
- Objem bežných výdavkov vo výške	11 582 339 €
- Objem kapitálových príjmov vo výške	743 474 €
- Objem kapitálových výdavkov vo výške	1 687 329 €
- Objem príjmových finančných operácií vo výške	1 220 866 €
- Objem výdavkových finančných operácií vo výške	375 806 €

Rozpočet mesta na rok 2021 v členení podľa programov

P. č.	Názov programu	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €
1.	Služby občanom a iné interné služby	215 343	0
2.	Bezpečnosť	331 392	0
3.	Verejné priestranstvá	914 232	40 000
4.	Školstvo	6 357 843	0
5.	Sociálna oblasť	1 411 292	0
6.	Občianska vybavenosť	78 357	1 634 329
7.	Kultúra a šport	671 811	0
8.	Správa mesta	1 602 069	13 000
	SPOLU	11 582 339	1 687 329

Rozpočet mesta na rok 2021 na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie

Hlavná kategória ekonomickej klasifikácie	rozpočet 2020
100 Daňové príjmy	6 364 260
200 Nedaňové príjmy	1 100 238
300 Granty a transfery	4 960 110
400 Príjmové operácie	470 866
500 Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné operácie	750 000
príjmy spolu	13 645 474
600 Bežné výdavky	11 582 339
700 Kapitálové výdavky	1 687 329
800 Výdavkové operácie	375 806
výdavky spolu	13 645 474

• MsZ berie na vedomie:

1. Návrh rozpočtu mesta na rok 2022 v členení podľa príjmov a výdavkov

- Objem bežných príjmov vo výške	11 995 046 €
- Objem bežných výdavkov vo výške	11 632 054 €
- Objem kapitálových príjmov vo výške	10 000 €
- Objem kapitálových výdavkov vo výške	15 000 €
- Objem príjmových finančných operácií vo výške	0 €
- Objem výdavkových finančných operácií vo výške	357 992 €

Návrh rozpočtu mesta na rok 2022 v členení podľa programov

P. č.	Názov programu	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €
1.	Služby občanom a iné interné služby	190 889	0
2.	Bezpečnosť	303 303	0
3.	Verejné priestranstvá	943 978	0
4.	Školstvo	6 357 843	0
5.	Sociálna oblasť	1 539 739	0
6.	Občianska vybavenosť	0	15 000
7.	Kultúra a šport	669 950	0
8.	Správa mesta	1 626 352	0
	SPOLU	11 632 054	15 000

2. Návrh rozpočtu mesta na rok 2023 v členení podľa príjmov a výdavkov

- Objem bežných príjmov vo výške	11 995 046 €
- Objem bežných výdavkov vo výške	11 630 736 €
- Objem kapitálových príjmov vo výške	10 000 €
- Objem kapitálových výdavkov vo výške	15 000 €
- Objem príjmových finančných operácií vo výške	0 €
- Objem výdavkových finančných operácií vo výške	359 310 €

Návrh rozpočtu mesta na rok 2023 v členení podľa programov

P. č.	Názov programu	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €
1.	Služby občanom a iné interné služby	190 889	0
2.	Bezpečnosť	303 303	0
3.	Verejné priestranstvá	943 978	0
4.	Školstvo	6 357 843	0
5.	Sociálna oblasť	1 538 421	0
6.	Občianska vybavenosť	0	15 000
7.	Kultúra a šport	669 950	0
8.	Správa mesta	1 626 352	0
	SPOLU	11 630 736	15 000

• MsZ schvaľuje

Všeobecne záväzné nariadenia mesta Sabinov č. 11/2020 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

- **MsZ schvaľuje** Všeobecne záväzné nariadenia mesta Sabinov č. 12/2020, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie mesta Sabinov č. 14/2016 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Sabinov, ktorého návrh tvorí prílohu tohto uznesenia.
- **MsZ schvaľuje** Všeobecne záväzné nariadenia mesta Sabinov č. 13/2020 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a žiaka školského zariadenia zriadených na území mesta Sabinov na rok 2021, ktorého návrh tvorí prílohu tohto uznesenia.

Určenie výšky dotácie na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školského zariadenia na rok 2021

ŠKOLA / školské zariadenie	Dotácia na žiaka v €
ZUŠ žiak 5 – 25 r.	1151,28
Žiak od 25 r.	0
MŠ 17. novembra	2343,69
MŠ Švermova	2631,94
MŠ 9. mája	2800,15
MŠ Jarková	2573,58
MŠ Severná	1772,30
CVČ, Komenského 41	179,02
ŠJ MŠ 17. novembra	466,43
ŠJ MŠ Švermova	514,19
ŠJ MŠ 9. mája	559,80
ŠJ MŠ Jarková	667,27
ŠJ MŠ Severná	151,08
ŠJ ZŠ 17. novembra	141,46
ŠJ ZŠ Komenského	162,29
ŠKD 17. novembra	555,98
ŠKD Komenského	637,38
Súkromná MŠ	2193,36
ŠJ pri MŠ	491,71
Súkromná ZŠ - ŠKD	516,12
ŠJ	151,17
Cirkevná ZŠ - ŠKD	516,12
ŠJ	151,17
CVČ pri CZŠ – SB žiak do 15r.	157,54

- **MsZ schvaľuje** Všeobecne záväzné nariadenia mesta Sabinov č. 14/2020 o ochrannom pásme pohrebísk na území mesta Sabinov, ktorého návrh tvorí prílohu tohto uznesenia.
- **MsZ schvaľuje** Všeobecne záväzné nariadenia mesta Sabinov č. 15/2020 o zákaze umiestnenia herní a kasín na území mesta Sabinov, ktorého návrh tvorí prílohu tohto uznesenia.
- **MsZ schvaľuje** Všeobecne záväzné nariadenia mesta Sabinov č. 17/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta, ktorého návrh tvorí prílohu tohto uznesenia.
- **MsZ schvaľuje:**
 - 1/ predaj nehnuteľnosti v k. ú. Sabinov – LV č. 2214,
 - 2/ predaj nehnuteľnosti v k. ú. Sabinov – LV č. 4161,
 - 3/ predaj nehnuteľnosti v k. ú. Drienica – LV č. 863,
 - 4/ zriadenie vecného bremena k nehnuteľnostiam v k. ú. Sabinov LV č. 2214, LV č. 4161,
 - 5/ zriadenie vecného bremena k nehnuteľnostiam v k. ú. Sabinov LV č. 2214, LV č. 104.

► Celé znenia uznesení MsZ, hlasovania, zápisnicu a zvukový záznam z priebehu MsZ nájdete na:

<http://www.sabinov.sk/mesto-sabinov/samosprava/uznesenia.html>
<http://www.sabinov.sk/mesto-sabinov/samosprava/hlasovanie.html>
<http://www.sabinov.sk/mesto-sabinov/samosprava/zvukove-zaznamy-msz.html>
<http://www.sabinov.sk/mesto-sabinov/samosprava/zapisnice.html>

Pokračovanie z prvej strany »

Tradičné rozsvietenie jedličky s krátkym programom si deti so svojimi rodičmi mohli pozrieť tento rok online.

Aj napriek tomu, že rok 2020 nebol ľahkým rokom pre nikoho z nás, v Sabinove sme rozhodne nezaháľali. Pracovali sme na plné obrátky a aj preto bol rok 2020 rokom modernizácie, inovácií, investičného rozvoja a zvyšovania kvality služieb pre vás všetkých.

Milí Sabinovčania, teraz stojíme na prahu nového roka 2021. Aj napriek nariadeným opatreniam, v súvislosti

s ochorením COVID-19 sa život a rozvoj nášho krásneho mesta nezastaví. Sme pripravení a šťastie pripraveným vždy praje. Verím tomu, že boj s koronavírusom už čoskoro vyhráme a pri ďalšom bilančovaní roka bude už len krátkou, trpkou spomienkou.

Do nového roka vám želim najmä pevné zdravie, srdcia plné lásky, porozumenia a tolerancie. Nech je tento rok lepší vo všetkých oblastiach. Nezabúdajme na úsmev, najmä pre tých, ktorí ho pre nás nemajú, tí ho totiž potrebujú najviac. Prajem vám krásny a požehnaný rok! «

SENIOR KLUB

Senior klub je z dôvodu obmedzenia pohybu na základe uznesenia vlády č. 804/2020 zo 16.12.2020 zatvorený do odvolania. O ďalšej činnosti klubu vás budeme priebežne informovať. Ďakujeme za pochopenie.

Bližšie informácie u p. Sedlákovej, tel. 0908 977 760. «

MESTO SABINOV

Mestský úrad Sabinov.

Námestie slobody č. 57, 083 01 Sabinov

ZVEREJNENIE ZÁMERU priameho prenájmu nehnuteľného majetku mesta v zmysle § 9a a násl. zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k. ú. Sabinov, zapísaná na LV č. 4161:

- pozemok EKN p. č. 1819 ostatná plocha o výmere 1988 m²,
- pozemok EKN p. č. 1820/1 ttp o výmere 1624 m², kde predmetom prenájmu je časť o výmere cca 980 m².

Predmetný pozemok sa nachádza v lokalite Hliník v Sabinove.

Nájomné je určené minimálne za cenu podľa Cenníka, ktorý je schválený uznesením MsZ č. 273 zo dňa 14.12.2017 a stanovené vo výške 0,13 €/m²/rok.

Záujemcovia môžu predložiť cenovú ponuku písomne v zalepenej obálke s označením

„Neotvárať – priamy prenájom Hliník“

najneskôr v lehote do 13. januára 2021 do 11.00 h, osobne do podateľne Centra prvého kontaktu Mestského úradu v Sabinove na Námestí slobody č. 57 v Sabinove alebo poštou na adresu mesta tak, aby v uvedenom termíne bola ponuka doručená vyhlásovateľovi.

Neutešená skutočnosť víťazi nad zdravým rozumom a zodpovednosťou

Text a foto: Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami

Počas dní, kedy bola občanom poskytnutá možnosť odnieť nadrozmerne veci do veľkokapacitného kontajnera na to, aby sa mohli zbaviť odpadu, bola zároveň zverejnená aj výzva na odnesenie konárov zo záhrad. Pritom malo ísť výlučne o drevo tak, aby ono samotné mohlo ísť do štiepkovača. Tento stroj nebol lacnou záležitosťou. Jeho hodnota v čase kúpy bola 41 400 €. No pre niektorých občanov sa to zdá byť malou sumou. Bolo totiž jasne vysvetlené a zdravý rozum to len potvrdí, že ak sa myslí na drevo, tak jeho súčasťou nemajú byť klnce, železo, drôty, vankúše, textilie, koberce, plasty, vrece s lísťmi a pod. Je smutné, že časť občanov kvôli vlastnej pohodlnosti takto nezodpovedne k drevnej hmote pridáva aj kovy, čo

nadobúda dojem, že zrejme chýbali na hodinách fyziky a pravdepodobne drevo pokladajú za kov. Nepomáha nič. Robiť ešte selekciu drevnej hmoty tak, aby pred vložením do štiepkovača tam neskončili materiály, ktoré nenávratne znefunkčnia tento drahý stroj, je neohospodárne. A samozrejme je na škodu veci aj to, že väčšina ľudí je zodpovedná a niekedy musí znášať následky za nezodpovednú menšinu tých, ktorí si pomýlili zber konárov s komunálnym odpadom, zberným dvorom, či čiernou skládkou stavebného odpadu. Pri prognóze asi ani neradno byť optimistom. Veď apeľov tohto typu zažili stránky Spravodajcu niekoľko. Výsledok je ten istý. Namiesto nápravy, zhoršenie situácie. Sami si položíme v duchu otázku. Dokedy? <<

S mestským úradom už dokážete komunikovať aj cez váš mobil

Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami

Slovensko aktuálne zažíva druhú vlnu pandémie ochorenia COVID-19. V snahe zamedziť šíreniu nebezpečného vírusu majú obmedzené stránkové hodiny aj mestské úrady. No to neznamená, že si vo vašej obci, či meste nedokážete nič vybaviť. Na úrad sa totiž dá dostať aj inak než osobne – cez internet. Slúžia na to elektronické služby samospráv, ktoré sú k dispozícii občanom už nejaký ten rok. No je tu jeden háčik. Ak ich chcete využiť, potrebujete elektronický občiansky preukaz aj s aktivovaným zaručeným elektronickým podpisom. A ten na Slovensku má k dispozícii iba zlomok ľudí. Od novembra to však vo väčšine obcí na Slovensku ide aj bez neho. Až sedem z desiatich obcí na Slovensku využíva informačný systém DCOM. Ten prevádzkuje združenie DEUS, za ktorým stojí Ministerstvo financií SR a Združenie miest a obcí Slovenska. Ako sa vyjadril ústredný riaditeľ Kancelárie ZMOS-u a hovorca ZMOS-u Michal Kaliňák: „Aj pandémia koronavírusu nám ukázala, aké dôležité sú online služby samospráv. ZMOS však digitalizáciu obecných a mestských úradov podporuje dlhé roky. Vždy sme si uvedomovali, akou bariérou pri ich využívaní je nízke rozšírenie aktívnych elektronických občianskych preukazov na Slovensku. Preto sme sa snažili dosiahnuť, aby táto bariéra padla a so svojou obcou mohlo online komunikovať čo najviac ľudí. Aplikáciou mID sa nám tento cieľ darí naplniť, keďže tá nielenže nahrádza elektronický občiansky preukaz, ale online služby samospráv prenáša pri-

mo do smartfónu. Sme presvedčení, že už počas druhej vlny pandémie COVID-19 mID výrazne zjednoduší život občanov, ako aj zapojených samospráv.“ DEUS zároveň spustil od 1. novembra 2020 mobilnú aplikáciu mID. A práve cez ňu je možné vybaviť si všetko potrebné cez mobil priamo z pohodlia domova. Bez toho, aby ste niekam chodili, aby ste museli vypisovať akékoľvek papiere, či za elektronické služby platili. A netreba vám na to ani aktivovaný elektronický občiansky preukaz. Stačí, ak si stiahnete aplikáciu mID, zaregistrujete sa, vyplíte inteligentný formulár, ktorý všetky položky, čo už štát o vás pozná, vyplní za vás. Podpíšete sa (elektronicky) a odošlete (tiež elektronicky). Namiesto toho, aby ste sa s papiermi trápili napríklad hodinu a tie potom niekam nosili, cez mID vybavíte v obci to isté cez mobil aj za desať minút. Samotná aplikácia je k dispozícii na zariadeniach s operačným systémom Android a iOS, hľadať ju treba pod názvom mID Slovensko. Má za sebou intenzívnu fázu testovania a ako sme už spomínali, je od 1. novembra pripravená na použitie širokou verejnosťou. S aktívnou aplikáciou mID už môžete priamo cez mobil vybaviť online akúkoľvek službu samosprávy, kvôli ktorej by ste inak museli chodiť na obecný úrad osobne. K dispozícii je vyše stovka elektronických

NOVÁ PLOŠINA PRE PODNIK VPS

Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami, foto: L. Bernát

Tohto roku sme v decembri zavŕšili modernizáciu vozového parku pre náš mestský podnik Verejnoprospešné služby. Dňa 16. decembra 2020 pribudla vysokozdvížná plošina s účtyhodnými parametrami. Nový stroj vystriedal starý. V aute sa nachádzajú aj dve miesta na sedenie. Jedná sa o vozidlo s centrálnym zamykaním a s diaľkovým ovládaním vrátane elektricky ovládaných okien. Počas prác na vozovke je potrebné použiť aj výstražné majáky, ktoré sa nachádzajú na streche s mriežkou v počte 2 kusy. Plošina obsahuje dve teleskopické ramená spojené s kĺbom a taktiež výsuvné zaistenie s viacnásobnými teleskopickými valcami bez použitia reťazí. Hydraulické hadice a káble vo vnútri ramena sú vedené až do koša, kde sa nachádza jeden člen obsluhy. Plošina s celkovou výškou 19,9 m spĺňa všetky bezpečnostné parametre podľa príslušnej vyhlášky. Pozitívnu stránkou veci je, že plošina nebude slúžiť len pre potreby mesta, ale mestskej spoločnosti dáva ďalšiu možnosť zvyšovať vlastné príjmy formou prenájmu súkromným osobám, firmám a obciam v okolí. <<

služieb, ktoré môžu využiť obyvatelia obcí, ktoré sú dnes zapojené v informačnom systéme DCOM. Týchto obcí je dnes vyše dvetisíc, žijú v nich vyše dva milióny obyvateľov. DCOM sa však bude rozširovať a tak aj využitie mID bude ešte širšie. Navyše, ak by štát prejavil o toto riešenie záujem a chcel ho využiť aj pri iných svojich službách, združenie DEUS deklaruje, že ho celé poskytne zadarmo, a to vrátane komponentov zapojených strán. Ak chcete o mID a o tom, čo dokáže viesť viac, kliknite na vybavzmobilu.sk. <<

ŠTATISTICKÉ ZISŤOVANIE RODINNÝCH ÚČTOV

Juraj Vrábek ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami

Štatistický úrad SR pravidelne realizuje zisťovanie údajov pre štatistiku rodinných účtov. V zmysle vyhlášky Štatistického úradu SR č. 250/2017 Z. z. sa toto zisťovanie uskutoční aj v roku 2021. Účelom štatistického zisťovania je o. i. získať informácie o štruktúre, výške a vývoji výdavkov, spotreby a príjmov fyzických osôb v rôznych typoch domácností. Výsledky zisťovania sa využijú na zabezpečenie potrieb informačného systému Štatistického úradu Slovenskej republiky, požiadaviek ministerstiev a štátnych organizácií, osobitne na poskytnutie údajov na účely posudzovania úprav súm životného minima.

Na Slovensku bolo do zisťovania pre rok 2021 vybraných viac ako 308 miest a obcí, medzi nimi aj naše mesto. Do zisťovania je zaradených viac ako 2800 domácností.

**Zisťovanie sa uskutoční
od 9. decembra 2020
do 11. januára 2021.**

V tomto období vybrané domácnosti vo Vašom meste navštívi zamestnanec Štatistického úradu SR poverený funkciou opytovateľa, ktorý je povinný preukázať sa v domácnostiach osobitným

poverením. Všetky informácie a názory, ktoré nám v rámci tohto zisťovania domácnosti poskytnú, sú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne pre potreby štátnej štatistiky. Ochranu dôverných štatistických údajov upravuje zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov a ochranu osobných údajov Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „nariadenie“). Za ochranu dôverných aj osobných údajov zodpovedá Štatistický úrad Slovenskej republiky, ktorého zamestnanci sú viazaní mlčanlivosťou o všetkých štatistických údajoch a osobných údajoch, ktoré sa pri svojej práci dozvedia.

Podrobnejšie informácie sa môžete dozvedieť na stránke ŠÚ SR na adrese www.statistics.sk alebo telefonicky na telefónnom čísle 051/7735 321 - **Iveta Popovcová**, vedúca oddelenia, adresa: Plzenská 2, 080 16 Prešov. «

V poslednom čase sa občania mesta dožadujú verejnej diskusie k zriadeniu obytných zón kvôli bezpečnosti vzhľadom na správanie sa niektorých vodičov, ktorí ohrozujú život a zdravie v týchto lokalitách. Na začiatok je dobré ozrejmiť o aké obmedzenia by sa jednalo v prípade zriadenia takejto zóny v predmetných lokalitách. Obytné zóny sú samozrejmosťou slovenských miest a obcí a opodstatnenie ich existencie nachádzame vo zvyšovaní bezpečnosti chodcov, ktorí sa v nej pohybujú. Jedná sa o lokality, ktoré nemajú charakter významnej dopravnej tepny, preto povinný spomalený prejazd obytnou zónou nie je dôvodom zdržania. Napriek tomu sa v praxi stretávame s tým, že vodiči pravidlá platné v obytných zónach nielen nepoznajú, ale ani nerešpektujú. Dokonca ani po tom, čo boli miestnymi upozornení. Taktiež si treba uvedomiť aj rozdiely medzi obytnou a pešou zónou. Paragraf 59 Zákona o cestnej premávke spája povinnosti a práva platné v obytnej, školskej a pešej zóne, ale určité rozdiely existujú. Jeden z rozdielov spočíva v tom, že do pešej zóny majú povolený výjazd výhradne tie vozidlá, ktorým to povoľuje dopravná značka, ale do obytnej a školskej zóny môžu všetky vozidlá okrem tých, ktoré majú uvedený zákaz vjazdu dopravným značením. Rozdiel medzi obytnou a školskou zónou spočíva v situovaní, pričom školské zóny sú spravidla pri školách. V školských zónach nie je v porovnaní s obytnými deťom povolené hrať sa na ceste. Okrem toho v školskej zóne môžu autá aj stáť,

OBYTNÉ ZÓNY V MESTE SABINOV

Juraj Vrábek ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami

ak tým neobmedzujú chodcov. Vo všeobecnosti platí, že chodci majú na pohyb používať chodníky, zákon dokonca hovorí o konkrétne pravej strane chodníka. Lenže chodci v obytných zónach majú výnimku a nemusia dodržiavať § 52 cestného zákona. V obytnej zóne

môžu chodci používať nielen chodník, ale aj celú šírku vozovky, pričom pred motorovým vozidlami majú chodci vždy prednosť. Na celej šírke vozovky môžu osoby tlačiť detský kočík, hrať sa a vôbec sa voľne pohybovať. Zároveň platí, že chodci sú povinní umožniť vozidlám jazdu. Deti síce poznať zákony nemôžu, mali by však byť poučené rodičmi, že prechádzajúce auto a motorku musia vždy nechať prejsť. Voľný pohyb domácich zvierat je na ceste zakázaný (§ 57) aj v obytnej zóne, za ich zabezpečenie je zodpovedný ich chovateľ alebo po-

môžu motorové vozidlá stáť, ak neobmedzujú chodcov, zároveň však musia dodržiavať všetky štandardné pravidlá stáť (najmenej 5 m od prechodu pre chodcov, najmenej 5 m od rohu križovatky a pod.). Zriadenie takýchto zón v Sabinove je v budúcnosti po zväžení všetkých alternatív a vhodnosti umiestnenia viac než pravdepodobné. K tomu však treba uskutočniť prípravné kroky a konzultácie s Dopravným inšpektorátom, aby všetko prebehlo v súlade so zákonom a pod dohľadom odborníkov. «

verená osoba. V obytnej, školskej i pešej zóne platí spoločné pravidlo, že vozidlá môžu jazdiť rýchlosťou maximálne 20 km/h. Pritom je vodič povinný dbať na zvýšenú ohľaduplnosť voči chodcom, ktorých nesmie ohroziť. V obytnej zóne sa môžu pohybovať aj cyklisti na bicykloch. Obytné a pešie zóny majú spoločný zákaz stáť motorových vozidiel. To znamená, že autá, dodávky a motorky sa v obytných zónach pohybovať môžu, môžu zastaviť (napríklad pre vykládku nákladu či nástup osôb), ale nemôžu tu stáť (parkovať).

Výnimku nemajú ani rezidenti. Obyvateľ obytnej zóny nesmie svoje auto parkovať na ceste ani pred vlastným domom, vchodom či pozemkom. Obytné zóny sú zriaďované v prípade, že sa v nich nachádzajú vyhradené parkovacie stáť alebo v prípade, že rezidenti disponujú vlastným pozemkom pre odparkovanie vozidla. Teda odpoveď na otázku, či môžeme parkovať v obytnej zóne na ceste pred vlastným domom, je **nie**. V školskej zóne

môžu motorové vozidlá stáť, ak neobmedzujú chodcov, zároveň však musia dodržiavať všetky štandardné pravidlá stáť (najmenej 5 m od prechodu pre chodcov, najmenej 5 m od rohu križovatky a pod.). Zriadenie takýchto zón v Sabinove je v budúcnosti po zväžení všetkých alternatív a vhodnosti umiestnenia viac než pravdepodobné. K tomu však treba uskutočniť prípravné kroky a konzultácie s Dopravným inšpektorátom, aby všetko prebehlo v súlade so zákonom a pod dohľadom odborníkov. «

Vnútroblok na Ulici Komenského

Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami, foto: Ľ. Bernát

Mesto Sabinov ukončilo regeneráciu vnútroblokov na Ul. Komenského. Priestor medzi panelákmi prešiel významnými zmenami, ktoré mohli obyvatelia badať už od jari, kedy sa začalo s výstavbou.

Predmetom projektu bola prestavba a obnova existujúcich vnútroblokov a výstavba nového detského a work-outového ihriska, ako aj doplnenie existujúcich detských ihrísk a mobiliáru pre obyvateľov riešenej lokality mesta.

Cieľom navrhovaných stavebných úprav bola oprava, úprava, prestavba a modernizácia verejných plôch a mobiliáru v danej lokalite. Objekty po obnove budú slúžiť obyvateľom a návštevníkom tejto lokality. Verejné priestranstvá pre trávenie voľného času, relax a priestor pre športové vyžitie. Navrhovaná stavba plne rešpektuje požiadavky z hľadiska funkčnosti, urbanizmu, prevádzky, architektúry a stavebnej techniky.

V rámci prestavby a modernizácie vnútrobloku bolo navrhnuté odstránenie časti existujúcich, časom a užívaním poškodených spevnených plôch, demontáž pôvodného mobiliáru a príprava podkladu pre nové spevnené plochy. V riešenom území sa vyhotovili nové spevnené plochy z exteriérovej dlažby, osadil sa nový mobiliár.

Konkrétne sa jedná o tieto prvky: nové lavičky, odpadové koše, stojany na bicykle, workoutové stroje na pohybové aktivity pre dospelých, detská zostava s preliezačkou a šmýkačkou, detská zostava so šmýkačkou, detská zostava so šmýkačkou a hasičskou tyčou, pitná fontána.

Po vykonaní vstupnej kontroly týkajúcej sa bezpečnosti detského ihriska technická inšpekcia potvrdila, že novopostavené detské ihriská na Ul. Komenského spĺňajú všetky zákonné požiadavky, sú schopné bezpečnej prevádzky, čím bola završená certifikácia novopostavených detských ihrísk.

Sme radi, že sa toto dielo podarilo, a že vy všetci, ktorí hľadáte príjemné posedenie, oddych či možnosť športovania vonku, čo je v dnešnej dobe čoraz viac populárnejšie, využijete ponúknutú možnosť pre oddych a šport. Tento priestor iste prinesie kopeček radosti a zábavy nielen mamičkám s deťmi, ale aj mládeži, dospelým a seniorom. Okoloidúci si isto všimli aj niečo nezvyčajné, čo ľudová tvorivosť promptne nazvala „fontánou pre Zuza-

nu“. Nejde síce o podobnosť s Rapošovým filmom, hoci aj tá filmová fontána vznikla na sídlisku, no okrem fontánky samotnej, bude ešte jedna s pitnou vodou. Tá dobre padne v horúcich letných dňoch ako forma osvieženia po športovom výkone.

Celkové náklady činili 235 202,53 € a boli rozdelené tak, že 85 % bolo uhradených z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 10 % bolo uhradených zo štátneho rozpočtu. Mesto uhradilo len 5 % z tejto sumy.

Pokračovanie na s. 7 »

PRVÉ PLNE ELEKTRONICKÉ SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

Klik k lepšej budúcnosti

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov bude v roku 2021 výlučne elektronické. Vďaka tomu bude presnejšie, rýchlejšie, bezpečnejšie a šetrnejšie k životnému prostrediu.

MAXIMÁLNA OCHRANA ÚDAJOV

15. 2. - 31. 3. 2021

WWW.SCITANIE.SK

SODB 2+21

SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

Pokračovanie zo s. 6 »

Najlepšou investíciou, resp. jej návratom je spokojnosť užívateľov. Teraz v zimných mesiacoch bude samozrejme návštevnosť nižšia, no očakávame, že postupom času, keď sa začnú jarné a letné mesiace bude spokojnosť športovcov, mamičiek s deťmi a vôbec všetkých vás, ktorí tam strávite príjemné chvíle, veľká. «

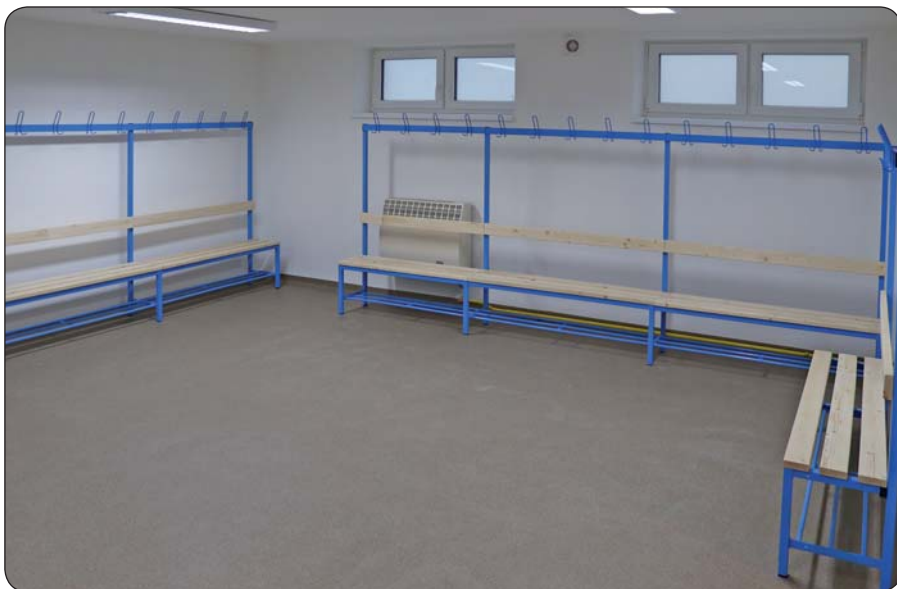
MODERNIZÁCIA FUTBALOVÉHO ŠTADIÓNA

Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami, foto: L. Bernát

Začiatkom decembra finišovali stavebné práce v interiéri futbalovej tribúny. Ešte na výjazdovom zasadnutí vlády v našom okrese 20. marca 2019 bolo prijaté uznesenie o vyčlenení sumy 130 000 € vo forme dotácie na modernizáciu športového areálu v Sabinove. V rámci tohto projektu bola ukončená prvá fáza vo vnútri futbalovej tribúny. Stará, nevyhovujúca telocvičňa, ktorá slúžila sčasti ako sklad bola kompletne prestavaná na šatne pre domáci A tím. Ďalej pribudli nové šatne pre rozhodcov, technická miestnosť, pričom znížením stropu vzniklo nové podlažie, na ktorom pribudnú kancelárske priestory a miestnosť pre médiá. Ďalšia miestnosť bude slúžiť

záchranné zdravotnej službe a nebudú chýbať ani mužské a ženské sociálne zariadenia. Samozrejmosťou sú aj moderné sprchy so sociálnym zariadením. Budúci rok nás čaká pripomienka na vzácné jubileum, storočnicu

organizovaného futbalu v Sabinove. Všetci dúfame, že pandemická situácia sa zlepší, a že tento vynovený stánok bude jedným zo sprievodných javov na dôstojné pripomenutie si významného športového výročia. «

Ocenenie Krajské srdce na dlani putuje do Sabinova

Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami, foto: P. Basala

Ocenenie dobrovoľníkov s najstaršou tradíciou na Slovensku. Krajské srdce na dlani sa tohto roku konalo v komornej atmosfére a bez prítomnosti médií vzhľadom na pandémiu koronavírusu 9. decembra 2020. No malo aj jedno plus. Ide o delegovanie ľudí aj na národnej úrovni. Po výzve Prešovského dobrovoľníckeho centra prišlo spolu 24 nominácií. Po splnení podmienok z nich bolo vybraných 21 nominovaných, najmä v kategórii jednotlivec. Nás teší, že zastúpenie malo aj mesto Sabinov, a to v osobe RNDr. Miroslava Fulína, CSc. Na túto cenu pána Fulína navrhlo mesto. Je to vyjadrenie vďaky za jeho obetavú prácu. Pán Fulín mladým vštepuje lásku k prírode a je zárukou toho, že sa naše životné prostredie nikdy nepremení na pustatinu bez života. Práca s mládežou je teda tou aktivitou, ktorú si mesto všimlo. Mladých pozýva do prírody, pozoruje s nimi vzácné a chránené druhy netopierov, predsta-

vuje a vysvetľuje význam krúžkovania vtákov. Realizuje prednášky a besedy v obciach okresu, ale aj v celom Prešovskom a Košickom kraji. Vždy príde s množstvom náučného materiálu, ktorý rád rozdá. S kolegami, bez nároku na odmenu, uskutočnil aj pasportizáciu

drevín a ohrozených druhov vtáctva a následne to celé venoval MsÚ Sabinov. Odborné vedomosti a praktické skúsenosti oceňujú členovia SZOPK na východoslovenských táboroch ochrancov prírody a krajiny, kde je už roky gestorom odborných sekcií. Jeho celoživotná angažovanosť presahuje región východného Slovenska. «

Oznámenie pre občanov mesta Sabinov ohľadom zmien na dani z nehnuteľnosti, dani za psa a poplatku za komunálny odpad

D. Surmíková, A. Galajdová

Správca dane v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a VZN mesta Sabinov č. 11/2020 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení zmien a doplnkov **pre rok 2021** oznamuje občanom tieto zmeny:

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTI

Správca dane poskytuje **zniženie dane zo stavieb, garáží a dane z bytov** fyzickým osobám starším ako 62 rokov **bez podania daňového priznania v zmysle novely zákona** s účinnosťou od 1.1.2021, nakoľko daňovník, ktorý presiahol vekovú hranicu 62 rokov sa považuje za uplatnený dosiahnutím určenej vekovej hranice.

Pre poskytnutie **zniženia dane z pozemkov** naďalej ostáva **povinnosť podať**

čiastkové priznanie na to zdaňovacie obdobie, na ktoré mu prvýkrát vzniká nárok, t. j. fyzická osoba vlastník, ktorá dovŕšila v r. 2020 vek 62 rokov, je povinná podať daňové priznanie a uplatniť si zníženie **dane z pozemkov** v mesiaci január 2021 na **Mestskom úrade v Sabinove, centrum pre občanov, referát daní a poplatkov č. 3.**

DAŇ ZA PSA

Správca dane určuje jednotnú sadzbu za jedného psa v dome, v byte, záhradkárskych osadách a pozemkoch na území mesta na kalendárny rok 2021 vo výške **25,00 €.**

DAŇ ZA UŽÍVANIE VEREJNÉHO PRIESTRANSTVA

Správca dane určuje pre rok 2021 novú sadzbu pre stavebníkov, ktorí potrebujú zabrať verejné priestranstvo vo výmere a v čase trvania nevyhnutnom na realizáciu stavebnej údržby budovy vo výške **0,01 €/m²/deň** za umiestnenie stavebného materiálu a stavebného zariadenia (lešenia).

POPLATOK ZA KOMUNÁLNY ODPAD

Správca poplatku určuje sadzbu pre rok 2021 vo výške 0,0685 € (za osobu a kalendárny deň), t. j. **25,00 €/osobu/rok.**

Správca poplatku určuje sadzbu pre poplatníka (**právnická osoba alebo živnostník**), ktorý požiada o množstvový zber v roku 2021 vo výške:

- » **0,075** za 1 l komunálneho odpadu pre zberné nádoby od 100 l do 999 l,
- » **0,050** za 1 l komunálneho odpadu pre zberné nádoby od 1000 l a viac. «

Únia žien Slovenska v Sabinove zhodnotila svoju činnosť za rok 2020. Aj keď nás zaskočila pandémia COVID 19, niečo sme predsa len stihli. Začali sme v januári a vybrali sme sa na vianočné trhy do mesta Lvov. Bolo to niečo úžasné a odniesli sme si odtiaľ veľa spomienok. Ďalší výborný výlet pre členky Únie žien Slovenska bol do Zakopaného, kde sme spoznali Vysoké Tatry z poľskej strany a blúdili bludiskom zo snehu. Výlet bol odmenou pre členky, ktoré sa aktívne zapájali a pomáhali pri činnostiach organizácie. Vo februári sa konalo okresné kolo Vansovej Lomničky, kde súťažiaci prezentovali svoj prednes v poézii a próze. V marci sme mali sláviť MDŽ, no v tom čase už bol zákaz zhromažďovania, a tak sa podujatie neuskutočnilo. Ale napriek tomu sme v úzkom kruhu stihli tvoriť a zdobiť

ÚNIA ŽIEN SLOVENSKA

Aktivity Únie žien v Sabinove

Kušnírová Emília, predsedníčka MO Únie žien Slovenska, foto: archív Únie žien

veľkonočné kraslice, ktoré mali putovať na výstavu, ktorá sa bohužiaľ nekonala. V mesiaci júl a august sa nám podarilo ukradnúť si čas pre seba a vyrazili sme pod vedením našich členiek Emílie Kušnírovej a Alžbety Kohanovej pre veľký záujem až dvakrát, do Osvienčimu a Krakova.

December – najkrajší čas, kedy sa každý teší na vianočné sviatky. Obmedzenia však pretrvávali, a preto sme sa rozhodli spraviť radosť našim spoluobčanom a prispieť 2% z daní od našich darcov na zakúpenie ozdôb (19 ks veľkých vianočných gúľ) na vianočný stromček, ktorý je na námestí v Sabinove. Veľmi pekne im ďakujeme, že nám prispeli a dúfame, že sa pridajú aj ďalší.

Ďalej sme počas roka hodnotili výzdobu výkladných skriň v **predajniach kvety a darčkové predmety**, ktorých máme na námestí neúrekom. Hodnotili sme aktuálnosť výzdoby, tradície a inšpirácie.

Prajem Vám všetko dobré v novom roku 2021, hlavne veľa zdravíčka, šťastíčka, lásky, porozumenia, pokoj v rodinách a veľa pracovných úspechov. «

Zakopané

Príprava na zber biologicky rozložiteľného odpadu

Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami

V poslednom čísle Spravodajcu sme vás informovali o zmenách pri nakladaní s biopadom. Od 1. januára 2021 podľa novely zákona o odpadoch dochádza k zrušeniu doteraz platných legislatívnych výnimiek pre zber kuchynského odpadu. Mestá a obce majú povinnosť zabezpečiť triedenie kuchynského bioodpadu od 1.1.2021 do 30.6.2021. Naše mesto pre rodinné domy zabezpečilo pre ukladanie bioodpadu záhradné kompostéry, do ktorých je možné dávať aj biologicky rozložiteľný kuchynský odpad. Pre obyvateľov v bytových domoch začiatkom roka 2021, v závislosti od pan-

demickej situácie, plánujeme rozdať biokošíky s objemom 10 litrov, ktoré budú na tento účel slúžiť. Spolu s košíkmi zrealizujeme aj distribúciu letákov, aby sme vedeli, čo patrí a čo nepatrí do tohto druhu odpadu. Košík má dostatočné vetracie otvory, ktoré spomaľujú rozklad odpadu a minimalizujú zápach. Do košíka sa hodia papierové vrecúška. Ak musíme použiť bežné igelitové vrečko, jeho obsah vysypeme do hneď nádoby s objemom 240 litrov, ktoré pribudnú na kontajnerových stanovištiach a prázdne vrečko dáme do nádoby na zmesový komunálny odpad. **Do košíka môžeme odložiť zvyšky zeleniny a ovocia z prípravy a konzumácie jedál, vrecúška čaju, kávu a filtre z kávovarov, škrupiny z va-**

jíčok, zvyšky vareného jedla, potraviny po záruke bez obalov, kvety, listy a odrezky rastlín. No musíme si uvedomiť aj to, čo tam nepatrí. Ide o potraviny v akomkoľvek obale, obyčajné igelitové vrečia alebo vrecúška. Jogurt či syr po záruke treba tiež najskôr zbaviť obalu a bez neho dať do bioodpadu. Kuchynské oleje patria na zberný dvor. Zo začiatku budú nádoby vyvázané raz týždenne. Pravidelnosť vývozu prípadne doplnenie nádob sa nastaví podľa toho, čo ukáže prax. Biologicky rozložiteľný odpad uložený na skládke môže byť veľmi nebezpečný. Jeho rozklad je oveľa dlhší a sprevádzaný negatívnymi prejavmi. Na skládke môžu prebiehať rôzne chemické reakcie s ostatným odpadom, tvoria sa

skládkové plyny, ktorých súčasťou je aj metán (skleníkový plyn) a vznikajú škodlivé výluhy zo skládok. Okrem environmentálneho prínosu zber bioodpadu má aj ekonomický prínos. Za každú uloženú tonu na skládke platíme vysoké poplatky, týmto triedením môžeme množstvo zmesového komunálneho odpadu znížiť. Veríme v uvedomelý prístup každého z nás k tejto problematike. «

Oscarový film Obchod na korze netreba nikomu predstavovať. Zvlášť to platí v Sabinove. Snímka dodnes oslovuje ľudí svojím nadčasovým príbehom a je stále v hľadáčiku médií, ktoré navštevujú naše mesto a pýtajú sa pri rôznych reportážach na filmové súvislosti. Okrem mediálneho záujmu do mesta prichádzajú aj turisti, filmoví nadšenci, ktorí si radi sprítnomia exteriéry pomocou filmového chodníka na Námestí slobody. No osobitnou kapitolou je to, ak film dostáva retro podobu za výdatnej pomoci umeleckej sféry. Aktuálne sa v strižni nachádza dokumentárny film o poľskej herečke Ide Kaminskej, ktorá stvárnila Rozáliu Lautmannovú. V produkcii súkromného filmového štúdia Agart z Varšavy ho natočil režisér Dawid Szurmiej na sabinovskom námestí v októbri 2018 a v auguste 2020. Medzitým navštívil rôzne štáty po celom svete, ktoré súviseli s pobytom Idy Kaminskej, kde vznikli ďalšie dokrútky. Korona síce produkciu pribrzdila, no veríme, že v záhrade pri evanjelickom kostole sa dočká aj verejnej produkcie. Vrátiť sa na filmové exteriéry a zopakovať tak aspoň trochu atmosféru nakrúcania v lete 1964 sa rozhodol okrem Dawida

Nakrúcanie videoklipu na Námestí slobody

Juraj Vrábel ml., referent pre styk s verejnosťou a médiami, foto: archív autora

Szurmieja aj Stanislav Baláž so svojou ľudovou hudbou. Tentokrát však nešlo o dokument, ale o hudobný klip k piesni, ktorá vo filme Obchod na korze zaznela. Stanislav sa rozhodol použiť pre svoj klip tie isté exteriéry ako

v skutočnom filme, a tak zavítal 15. novembra 2020 na sabinovské korzo. To bolo v nedeľu doobeda vyľudnené, čím došlo k paradoxnej situácii – korona nechcene napomohla tomu, že nakrúcanie malo hladký priebeh,

lebo sa producentom do záberu netlačili aj tzv. „čumilovia“, ktorých potom nebolo treba upozorňovať, prípadne vystrihnúť z finálnej verzie. Pieseň „Oyfn Oyvn Zitst a Meydl“, ktorú si pani Lautmannová vo filme púšťa z gramofónu bola kedysi veľkým hitom nielen medzi Židmi. Ľudovo sa jej zvyklo hovoriť „Tumba“. Je naspievaná v jidiš jazyku, teda v dialekte nemčiny, ktorý používali stredoeurópski Židia. O popularite piesne svedčí aj fakt, že sa z nej vyrobilo 2500 kusov, pričom v celej rakúsko-uhorskej monarchii bolo evidovaných asi 5000 gramofónov. Ľudia na Šariši, Spiši, Zemplíne až po Budapešť ju poznali a muzikanti ju na zábavách hrávali. V rekordne krátkom čase vznikol v štúdiu aj cover tejto piesne s hudobným klipom, kde vidno naše krásne mesto s pripomienkou na oscarový film. Táto pieseň je súčasťou CD albumu „Jak še mace“. Nevieme, čo nám prinesie budúcnosť, no veríme, že v letných mesiacoch by tento klip mohli vidieť aj Sabinovčania na veľkom plátne v záhrade pri evanjelickom kostole. No nemusíte čakať dovtedy.

Je prístupný aj v internetovej databáze videí www.youtube.com/tumba «

MMA SABINOV

Dňa 11.12.2020 sa v Poprade uskutočnilo za prísnych hygienických podmienok 1. kolo novej organizácie amatérskeho MMA SOMMA. Keďže situácia je dosť zložitá ohľadom pandémie a podmienky na tréningy sú dosť nepriaznivé, lebo priestory, kde trénujeme sú zariadenia školského zatvorené, po dohode s chlapcami sme museli zaimprovizovať a trénuvať, kde sa dalo. Vonku, v garáži a pod., samozrejme za dodržiavania všetkých hygienických odporúčaní. Do zápasov nastúpili piati zápasníci z nášho klubu.

Tréner MMA Sabinov - Viliam Demko,
foto: archív klubu

Prvý nastúpil Adam Pancíř, ktorý hneď v prvom kole ukončil súperu TKO technickým knokautom. Adam má ešte len pätnásť rokov a kopec priestoru, ako sa môže tomuto športu venovať aj popri škole. A ja by som bol veľmi rád, keby zotrval pri ňom čo najdlhšie.

Na druhý zápas nastúpil Jakub Ščecina, v ktorom po troch kolách prehral až na body. Jakub trénuje asi len šesť mesiacov a som veľmi rád, že chcel už po takej krátkej dobe ísť zápasiť a zbierať skúsenosti.

Ďalším zápasníkom bol Tomáš Jurčenko. Po vzájomnej výmene úderov hneď od začiatku sa zápas preniesol na zem a tam Tomáš jasne dominoval a súperu ukončil podobne ako Adam, TKO - technickým knokautom. Rozhodca napokon zápas ukončil predčasne. Tomáš je tiež mladý, veľmi nádejný zápasník a verím, že ho toto víťazstvo namotivovalo. Bol to totiž jeho prvý zápas a takto našliapnutý, dúfam, pôjde za ďalšími víťazstvami.

Alex Gajdoš nastúpil už ako senior. Mal neľahkého súperu z Trenčína, ktorý nabehol rýchlym tempom. Alex hneď na začiatku dostal dve rany,

také malé knokauty, po ktorých padol na zem a rozhodca to správne musel ukončiť. Zápas môže trvať deväť minút aj deväť sekúnd, je to prosté MMA.

Pri našom poslednom zápasníkovi Danielovi Gľabovi sa chcem trochu pozastaviť, pretože súpisu som dostal až večer pred zápasmi a tam sme sa dozvedeli, že jeho súperom bude trojnásobný šampión

Európy v BJJ brazílskom Ju-Jitsu. Za normálnych okolností by veľa chlapcov zápas odvolalo, ani by nenastúpili. Súťaž to umožňuje, ale Daniel Gľaba bez jediného slova, čo len i náznak, že by nešiel zápasiť, túto výzvu prijal. Skončil už v prvom kole na zemi, ale tie skúsenosti sú na nezaplátanie. Vytrvalosť je tajomstvom všetkých víťazstiev.

Chcem sa poďakovať všetkým chlapcom, ktorí v tejto ťažkej dobe boli ochotní ísť reprezentovať naše mesto ako aj klub. Ako ja hovorím: „Pre mňa niet porazeného, všetci si zaslúžia obdiv. Nič vás tak nepreverí ako zápas a to, čo sa deje pred zápasom, ako sa musia vysporiadať so psychikou, spozná len ten, čo tam vkročí“. Poďakovanie patrí aj môjmu pomocníkovi Martinovi Šoltýsovi, z rodičov by som sa chcel poďakovať Katke Pancířovej a Danielovi Gľabovi, ktorí

Majstrovstvá SR základných a stredných škôl v online šachu 2020

Dušan Cuker

Nezisková organizácia Šachy Reinter, n.o. v nedeľu 22.11.2020 usporiadala Majstrovstvá Prešovského kraja základných a stredných škôl v online šachu.

V dvoch oddelených turnajoch si zahralo 58 žiakov a 28 stredoškôľakov sedem súťažných kôl tempom 2 x 7 minút, plus bonus 3 sekundy za každý vykonaný ťah. Cieľ bol jasný - získať medaily a miestenky na celoslovenské kolo tejto postupovej školskej súťaže, čo však nebolo jednoduchou záležitosťou. V oboch turnajoch to bola dráma až do samého konca a o konečnom poradí rozhodovali výsledky posledných partií.

Svoje železky v ohni mali aj sabinovské základné školy a Šachový klub Sabinov - D. Eliáša, F. Magdu, L. Cukerovú, L. Magdovú (všetci zo ZŠ na Ul. 17. novembra) a G. Guľáša (zo ZŠ na Ul. Komenského). Najlepšie si z nich počínali Dávid Eliáš a Lívia Cukerová, ktorí vybojovali vo svojich kategóriách strieborné priečky. Právo zastupovať naše mesto, svoju školu i šachový klub na Majstrovstvách Slovenska v decembri si vybojovali aj Gabriel Guľáš 5. miesto a Filip Magda 7. miesto.

Medzi stredoškôľakmi v zástupení Michala Verbovského (Súkromné gymnázium DSA) a Olivera Cukera (SPŠE

Prešov) sa podarilo vybojovať 2. miesto práve M. Verbovskému. Pochvalu si zaslúži aj O. Cuker za 4. miesto v konkurencii 28 stredoškôľakov.

Celkovo si tak postup do celoslovenského finále vybojovali: Michal Verbovský, Dávid Eliáš, Lívia Cukerová, Oliver Cuker, Gabriel Guľáš a Filip Magda. Divokú kartu na finále udelili organizátori aj Lucii Magdovej.

Počas víkend, v sobotu 12.12.2020, prebiehalo finále MSR ZŠ v online šachu a v nedeľu 13.12.2020 MSR SŠ v online šachu. Obe podujatia prebiehali na šachovom serveri lichess.org. Vo finále MSR ZŠ a SŠ sa zúčastnili: D. Eliáš, F. Magda, L. Cukerová, L. Magdová (divoká karta), G. Guľáš a M. Verbovský. Všetci priaznivci šachu sa počas turnajov tešili aj na pútavý komentár jedného zo slovenských špičkových trénerov FM Tomáša Kraka. Z komentovania partií a priebehu podujatia prebiehal aj živý prenos na youtube kanáli Šachy Reinter. Z našich sa najviac turnaj vydaril Lívi Cukerovej, keď v konkurencii 80 finalistiek obsadila 11. miesto a Dávidovi Eliášovi, ktorý v konkurencii 95 hráčov obsadil 17. miesto.

Ďakujeme všetkým hráčom, rodičom za reprezentáciu svojich škôl, šachového klubu a mesta Sabinov. «

nám zabezpečili dopravu. Keď sú dobré časy, všetko ide ako má. Ale keď prídu problémy, ako sú teraz, vtedy vidíme ako sa meníme, závidíme jeden druhému, a preto si nesmierne vážim všetkých, ktorí boli ochotní podať pomocnú ruku. A to Danielo-

vi Gľabovi za poskytnutie priestoru, kde sme mohli trénovať, dokonca aj riaditeľka CVČ p. Rolíková nám chcela poskytnúť svoju garáž, lebo jednoducho bez tréningu sa do oktagonu nastúpiť nedá. Ďakujem aj p. primátorovi, ktorý nám tiež pomohol. «

Miroslav Dluhoš. Syn. Brat. Sabinovčan. No najmä nezávislý hudobný producent a DJ s umeleckým menom Dlugosh. Tvorí elektronickú hudbu, vďaka ktorej ho poznajú vo svete. Pochádza zo Sabinova, kde momentálne aj žije. Navštevoval Základnú školu na Ul. 17. novembra v Sabinove. Tak jeho študentská cesta pokračovala do Prešova, konkrétne na SPŠE. Po jej ukončení sa presunul do Košíc na Technickú univerzitu. Viac o sebe, svojej kariére i plánoch prezradil v nasledujúcom rozhovore.

Kedy, prípadne pri akej príležitosti, ste si uvedomili, že sa chcete živiť hudbou?

Bolo to v roku 2010. Bol som ešte na ZŠ a s partiou sme sa vybrali na koncert DJ Tiesta v Prešove. Pamätám si, že to bol pre mňa silný zážitok a hneď na druhý deň som začal googliť a učiť sa produkciu hudby.

Aké boli Vaše hudobné začiatky?

Začiatky šli pomaličky. Keďže som nemal žiadneho "mentora", tak som si cez každú fázu prešiel sám a chvíľu trvalo, kým som sa naučil všetky technické veci. Keď už som mal pár skladieb za sebou, začal som sa zaujímať o DJ-ing. Kontaktoval som sa na lokálnych DJ-ov, ktorí ma začali brávať na diskotéky v okolí, kde som mohol "trénovať", kým tam ešte neboli ľudia.

Bolo náročné presadiť sa popri silnej konkurencii, keďže pochádzate z nášho malého mesta?

Nemyslím si, že to bolo nejak extrémne ťažké. Hudba ma baví najviac na svete a venujem jej všetok čas. To si podľa mňa všimli aj promotéri a ľudia z brandže, a preto mi dali šancu. Spomínanú "konkurenciu" si často ani nevšímam a proste sa sústredím na svoje ciele.

Kde všade ste doteraz mali možnosť hrať?

V rámci Slovenska/Česka som si, až na pár výnimiek, splnil asi každý DJ-ský sen. Som veľmi vďačný za spoluprácu s klubmi, ako Ministry of Fun Banská Bystrica, Epic Praha a podobne. Taktiež s festivalmi, ako EDMANIA, SunDance Festival, Ibiza Bratislava ... Tých eventov je veľmi veľa, preto je nemožné spomenúť všetky.

Čo považujete za svoj najväčší doterajší úspech?

To musí byť moja skladba Incognito, ktorú som vytvoril s ďalším slovákom SIIK-om. Vydali sme ju vo svetovom vydavateľstve Hexagon, ako prví Slováci. Podporili ju mená ako Martin Garrix, The Chainsmokers, Major Lazer a iní. K dnešnému dňu má cez 1,5 mil. streamov. No mimo týchto štatistík a čísel

HUDOBNÝ TALENT

Začiatok roka prináša zmenu. Nemení sa len číslo v dátume, ale aj naše prania, ciele, túžby. My sme sa rozhodli priniesť novú rubriku predstavujúcu Sabinovčanov, ktorí sú zaujímaví, niečo významné v živote dosiahli a obohatili našu spoločnosť.

M. Mervová, foto: archív M. Dluhoša

som vďačný za všetky dvere, ktoré mi tá skladba otvorila a skúsenosti, ktoré mi dala.

Ako Vás ovplyvnila korona kríza?

Na začiatku som to bral veľmi zle, pretože väčšina eventov sa zrušila

a v tomto roku som mal veľké plány. S odstupom času som si ale uvedomil, že mi celá táto situácia otvorila oči v mnohých veciach a ujasnila priority. Začal som zdravšie žiť a všetok svoj čas a energiu dávam do hudby a do albumu, na ktorom pracujem. Znovu som v sebe našiel radosť z tvorenia. Milujem tú eufóriu, keď človek nevníma čas a proste tvorí to, čo v danom momente cíti. Často chodíme zo štúdia nad ránom úplne nadšení z toho, čo sme vytvorili a je to super pocit. Do každej skladby dávam seba a viac emócií než kedykoľvek predtým.

Máte aj koníčky mimo hudby?

Venoval som sa viacerým športom, no teraz už iba behám, aby som sa udržal vo forme, k tomu pridávam občasnú turistiku a bedminton s kamošmi. Zvyšok času venujem rodine, hudbe a svojej firme.

Čo by ste radi odkázali čitateľom? :

Hlavne, že si cením ich podporu. A tak všeobecne by som chcel všetkým odkázať, aby celú túto situáciu brali pozitívne :) Ja som sa napr. začal viac venovať hre na klavír, spevu, zdokonaľujem sa v songwritingu a píšem texty. Keby nebola takáto situácia, tak by som to asi nerobil. Ďakujem za všetko! #staysafe (pozn.redakcie ostante v bezpečí) «

Drahí čitatelia, ak máte tip na nejakú (ne)celebritu, napíšte nám na mail riaditel@kulturnestredisko.sk, alebo volajte na tel. číslo 0905 275 990.

Podobne ako celý rok 2020 aj jeho záver sa niesol v znamení nezodpovedaných otázok, polovičných vysvetlení a neistého novoročného kroku do roku 2021. Zostávame naďalej kultúrne ochudobnení a hraničné životné situácie ukazujú pravú tvár spoločnosti. No kultúru možno vnímať ako medzirezortný nástroj a dá sa aplikovať pri každej životnej situácii. No tieto návyky je potrebné pestovať a najlepším učiteľom je umenie, krásno a filozofia.

Na tieto fakty nezabúdame ani pri našej práci v Mestskom kultúrnom stredisku v Sabinove a aj napriek neustálemu balancovaniu medzi nariadeniami sa podobne, ako v iných najviac dotknutých odvetviach lockdownu, snažíme zamávať z rýchliku a pripomenúť sa, že sme tu naďalej a možno aj o niečo silnejší v hľadaní odpovedí.

SME ONLINE

Čas sme nezastavili, iba dni sa skrátili a predvianočný čas očakávania zavítal aj do nášho mesta. Museli sme hľadať možnosti ako priniesť Mikuláša nedočkavým deťom a keďže sme doteraz chodili za Mikulášom na námestie či do MsKS, v roku 2020 Mikuláš zavítal medzi vás priamo na uliciach nášho mesta, kde ste ho privítali, zamávali. Doprovod mu, ako býva zvykom, robili anjel s čertom a v tomto prípade aj príslušníci Mestskej polície v Sabinove, kde spustené majáky umocňovali atmosféru, že sa niečo deje. Za to im určite patrí naša vďaka.

Kultúra presedláva do virtuálneho sveta a v tejto rovine sme hľada-

KAM KRÁČA KULTÚRA?

Jozef Váhovský, foto: Diamond Art

s horúcim srdcom v podaní bábkového súboru Halabala, za prítomnosti Mikuláša a primátora mesta Sabinov Michala Repaského. Táto rozprávka zavítala aj medzi deti v materských školách a základných školách v Sabinove, kde sa pomocou rôznych médií odvysielala pred samotným odovzdávaním balíčkov. Touto rozprávku sme rovnako otvorili sériu online predstavení, ktoré sme vám ponúkli počas adventu každú nedeľu o 18.00 h na portáli Život v Sabinove, ktorý budujete aj vy svojím záujmom a my naším obsahom. Na ich tvorbe sa podieľali záujmové telesá pracujúce pri MsKS ako FS Sabinovčan so svojou tanečnou a speváckou zložkou a hudobná zložka detského folklórneho súboru Sabiník. Spojili sme sily aj pri prezentovaní

KIC

Od začiatku decembra do 16. decembra mohli všetky deti napísať list Ježiškovi a hodiť ho do snehuliacej schránky, ktorú si pre vás pripravilo Kultúrne informačné centrum v Sabinove. Ježiškovi napísalo viac ako 210 detí zo Sabinova a jeho okolia a pevne veríme, že sa snehuliacia schránka stane každoročnou motiváciou plnenia predvianočných sľubov, aby si všetky deti našli pod stromčekom vytúžené vianočné prekvapenia.

ŠPORTOVISKÁ...

V tomto roku netreba opomenúť ani šport a športoviská v našom meste. V tomto prípade nie je možné ísť online. Tu treba športovisko, náčinie, kus sebazaprenia a tréning. Ani silný športový duch však na to nestačí a tréningy bez rúšok sú podľa epidemiológov veľmi rizikové. Doterajšie „nižšie“ ligy či kluby zažívajú rovnako lockdown a s nimi aj športoviská. Najdôležitejším faktorom, ktorý ovplyvňuje celý chod športovania, je účasť iba 6 osôb na športovisku. Z hľadiska ekonomického je to priam devastujúce nariadenie, pri ktorom udržiavať ľadovú plochu či futbalový areál je nerentabilné a objednávatelia tak logicky nechcú pri takýchto počtoch tieto naše služby využívať. Z hľadiska nákladov bojujeme s vysokými faktúrami za energie a ostatnými nákladmi spojenými s chodom Športového areálu v Sabinove. Do toho v poslednej dobe zasahujú časté kontroly a neustále sa meniace epidemiologické nariadenia, ktoré sú pre obnovu športovania

li príležitosti aj my. Je faktom, že uniesť technické či zvukové náročnosti tohto projektu nebolo v našich silách, tak sme spojili sily s firmami Vafec creative production a Msound a zo Sabinova odchádzali prostredníctvom najväčšej spoločenskej siete internetu prvé tóny spevu, hudby, či divadla hosťujúcich kapiel, skupín a súborov. Nechceli sme byť nič dlhší ani domácej produkcií a námestie v Sabinove sme rozsvietili prostredníctvom online rozprávky O snehuliakovi

vážnej hudby a to hneď dvoma online vystúpeniami v réžii Základnej umeleckej školy v Sabinove, kde ste mali možnosť vidieť kúsok z hudobného umenia žiakov, pedagógov a absolventov sabinovskej ZUŠ-ky. Týmto koncertami sme aspoň v online svete vyplnili vianočný čas a rozsvietené mesto, či betlehem naplnil ich podstatu. Na Troch kráľov ste sa opäť mohli stať vy a všetky deti divákmi rozprávky z dielne Halabala s názvom Máša a Vianoce.

v meste nepredvídateľné. Futbal, hokej, ale aj ostatné športy v našom meste sa dostali do slepej uličky a kedy z nej bude návratu zatiaľ povedať nevieme.

Záver chceme venovať poďakovaniu naozaj všetkým, ktorí boli súčasťou vianočných projektov, aby sme aspoň tým málom, čo je dovolené v kultúre dýchajúcej v Sabinove zrealizovali. Plánovať však v tejto sfére ďalej by som prirovnal prechádzke po lane nad priepasťou bez istenia. No nevzdávame to. <<

Z ÚSPECHOV ZŠ UL. 17. NOVEMBRA SABINOV

13. ročník Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry

Katarína Falatová, foto: súkromný archív víťazky

Olympiáda zo slovenského jazyka (ďalej len „OSJL“) prehlbuje, rozširuje a upevňuje komunikačné zručnosti žiakov, rozširuje záujem žiakov o samovzdelávanie a samostatnú tvorivú činnosť. Tohtoročný ročník OSJL bol však poznamenaný protipandemickými opatreniami a bolo potrebné, aby víťazka nášho školského kola podľa platného termínovníka OSJL absolvovala okresné kolo dištančne. Vzhľadom na to, že

sa v Sabinovskom okrese nenašiel potrebný počet záujemcov o túto súťaž, tak bolo potrebné pripojiť sa k okresu Prešov. Prostredníctvom platformy Edupage bola žiačka prihlásená do okresného kola OSJL a 27.11.2020 absolvovala vedomostný test. Naša Tamara Radvanská (9. A) sa tejto výzvy zhostila bravúrne a v tomto teste obsadila krásne 2. miesto. Z Tamarinho úspechu sa veľmi tešíme, pretože nám všetkým ukázala, že k prekážkam je potrebné sa stavať odvážne, lebo kde je chuť, tam je aj vôľa. Srdečne blahoželáme! «

Spolufinancované z programu Európskej únie Erasmus+

Adriana Trojanovičová

Po dlhšej dobe sa opäť hlásime s projektom ERASMUS + "Feel the HEAT", ktorý je tento rok zameraný na šport a aktívne trá-

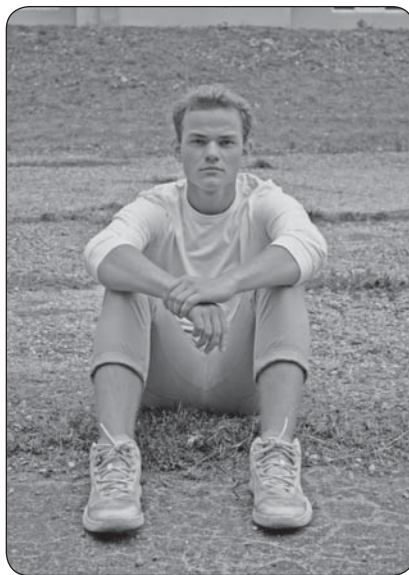
venie voľného času. Ani v čase pandémie a dištančného vzdelávania sme nezaháľali. Na stránke našej školy www.zsnovsab.edupage.org v sekcii "Projekt Erasmus+" si v našich videách pozrite, že hýbať sa dá aj doma s minimum vybavenia. «

Úspech vo finále súťaže Hviezdoslavov Kubín

J. Smoroňová, foto: archív školy

Najznámejšia celoslovenská súťaž v prednese a divadla poézie Hviezdoslavov Kubín mala tento rok netradičné vyvrcholenie. Zhoršujúca sa pandemická situácia na Slovensku uzavrela stredné školy tesne po zrealizovaní krajských kôl. Šikovný recitátor zo Súkromného Gymnázia DSA Viliam Pavuk (3.A) v ňom postúpil do finále súťaže.

Celoslovenské kolo 66. ročníka tentokrát malo len prezentačný charakter v online priestore. Uskutočnilo sa 11.12.–13.12.2020 na facebookovej stránke súťaže a na kanáli YouTube Hviezdoslavov Kubín. Naš úspešný gymnazista ešte predtým odoslal svoj prednes organizátorom z Národného osvetového centra v podobe videa. Počas prezentačného víkendu mali všetci účastníci možnosť komunikovať a diskutovať o svojom prednese s odbornými porotami na online hodnotiacich seminároch. Širokej verejnosti sa vo svojich video-prednesoch postupne predstavili tí najlepší recitátori a divadlá poézie zo Slovenska. Viliamov prednes sme si mohli pozrieť v sobotu (12.12.2020) podvečer. Online formu

súťaže využili organizátori aj na vznik kategórie Cena diváka. Počas živého vysielania mohli diváci hlasovať za svojho favorita napísaním mena recitátora do komentára. Uvidíme, čo prinesie nasledujúci ročník súťaže, ktorý by sa mal začať v novom roku školskými kolami súťaže.

Vzhľadom na prezentačnú formu finále súťaž nemá tento rok len jedného víťaza. Sú nimi všetci účastníci celoslovenského kola. Viliamovi tak s hrdosťou srdečne blahoželáme k úspechu. Je jedným z 12-tich najlepších tohtoročných slovenských recitátorov vo svojej kategórii. «

Adventný kalendár žiakov DSA Sabinov

Ivana Lorinčíková, koordinátor ŽŠR

Vianočné básne, vinše, piesne a tance bývajú už typickým poznávacím znamením všetkých vianočných akadémií. Tento rok, tak špecifický v tom, že ponúka príležitosti, na základe ktorých sa naše bežné každodenné činnosti stávajú niečím novým, nevyskúšaným, na druhej strane však obmedzujúci v tom, že to, čo bolo samozrejmé, sa stáva nedostupným. Hovorím najmä o sociálnom kontakte a stretávaní sa. Tieto obmedzenia ovplyvnili aj školy, bežný chod vyučovania, rovnako aj život, školské a mimoškolské aktivity. Vrcholom prezentácie študentov, ich talentov a úsilia býva už tradične Vianočná akadémia.

Členovia Žiackej školskej rady Súkromného Gymnázia DSA (ŽŠR) ani tento rok nezaháľali a napriek tomu, že sa Vianočná akadémia nemohla uskutočniť tak, ako po iné roky, navrhli využiť celý kreatívny potenciál študentov školy v spolupráci s koordinátorkou ŽŠR Ivanou Lorinčíkovou a marketingovou manažérkou Ivanou Ličákovou, a vytvoriť súbor videí, ktoré v čase adventu potešia srdcia nielen celej našej gymnaziálnej rodiny, ale aj širokej verejnosti.

Pokračovanie na s. 14 »

Pokračovanie zo s. 13 »

Individuálne hudobné a spevacké vystúpenia vo forme domáceho videa, poézia a úvahy, kvízy, vinše a zaujímavosti o Vianociach, ktoré striedali ukážky domácich príprav našich usilovných študentov, šikovne vyrobené ikebany a ozdobené vianočné stromčeky. Z iného súdka boli fotky predvianočného kúpania sa našich ľadových medveďov a fotky zimnej prírody navádzajúce na zdra-

vý životný štýl, ktorý je pre potrebný udržiavať v tomto neľahkom období. Videom prispela aj gymnaziálna DSA TV so svojím Mikulášskym špeciálom s milými odpoveďami škôľkarov na otázky spojené s časom Vianoc. Obhliadnutie sa za minulo-ročnou návštevou Mikuláša na našej škole a úžasné čísla Vianočnej akadémie minulého roka boli nielen príjemnou spomienkou, ale zároveň nás naplnili nádejou, že čoskoro budeme opäť spolu. «

Okresné kolá Olympiád v anglickom a nemeckom jazyku

Ivana Lorinčíková, foto: archív školy

Po roku sa opäť všetci šikovní stredoškolskí jazykári mali stretnúť na meraní svojich znalostí a zručností u nás, na Súkromnom Gymnáziu DSA. Kategória 2A, 2B, 2C2 a 2D okresného kola Olympi-

ády v anglickom jazyku (OAJ) pre okresy Sabinov a Prešov sa predbežne malo uskutočniť 13. Januára 2021 a okresné kolo Olympiády v nemeckom jazyku (ONJ) dokonca siedmich okresov vrátane toho nášho o deň neskôr, t.j. 14.1.2021. **Oproti minulému**

roku, kedy sa všetky kolá uskutočnili prezenčnou formou, bude tento rok priebeh súťaže vyzeráť úplne inak.

Domáce a školské kolá, ktoré sú v kompetencii riaditeľov škôl, boli v rámci možnosti škôl uskutočnené prezenčne alebo dištančne (napr. cez

EduPage) tak, aby sa dodržali stanovené termíny pre jednotlivé kolá. Vzhľadom na protipandemické opatrenia a aby nedochádzalo k miešaniu žiakov z rôznych škôl, okresov a krajov budú súťažiaci súťažiť v okresnom, krajskom a celoštátnom kole vo vlastnej škole.

Súťažiť sa bude vždy pod dozorom pedagóga školy, ale iného predmetu. Forma súťaže bude prebiehať online na **www.onlineolympiady.sk** a okresné kolá OAJ a ONJ budú obsahovať iba písomnú časť, ktorá bude pozostávať z testu. Súčasťou testu bude aj počúvanie s porozumením. Po dosúťažení dozorujujú pedagóg naskenuje súťažiacimi vyriešené testy a tieto súbory odošle elektronickou poštou predsedovi komisie príslušného kola. Následne testy vloží do obálky a pošle doporučené klasickou poštou opäť predsedovi komisie príslušného kola. «

Prešovské dobrovoľnícke centrum - o.z.

 PREŠOVSKÉ DOBROVOĽNÍCKE CENTRUM

**vyjadruje
POĎAKOVANIE**

**Súkromnému Gymnáziu
DSA Sabinov**

za neoceniteľnú dobrovoľnícku prácu, ktorá prináša svedectvo nezištnej pomoci iným.
Vážime si váš čas, vaše šikovné ruky, vašu kreativitu a ochotu venovať sa mladým v ich komplexnom rozvoji.

 Vďaka za Vaše srdce na dlani!

Bc. Juliana Hajduková,
predsedníčka PDC, o.z. aj HK oceňovania KSnd 2020

Prešov 9. decembra 2020

Ďakujeme za najkrajší dar – VIANOCE

Irena Mochňáková, autorka textu aj foto

Vianoce, Vianoce prichádzajú... Znelo v priestoroch ŠKD na Ulici Komenského v Sabinove. To sa už deti pripravovali a tešili na najkrajšie sviatky v roku. V rámci tvorivých vianočných dielní si ozdobili vianočný stromček, vyrábali adventné venčeky, čižmičky pre Mikuláška, ako aj samotných Mikuláškov, sobíkov, snehuliachikov, piekli falošné perníčky, nachystali vianočné pozdravy, svietniky a rôzne ozdoby. K milým každoročným tradíciám ŠKD patrí aj písanie listu Ježiškovi. Ani tento rok sme na to nezabudli. Deti svojimi rozžiarenými a usmíatymi očkami

s veľkou láskou a pokorou tvorili, písali, tí najmladší kreslili. Svoje tajné túžby a prania ukladali starostlivo na papier... V tom okamihu hádam ani deti od samej radosti nedýchali! Následne listy vložili do obálok, ktoré si vlastnoručne pekne vyzdobili a v sprievode p. vychovávateľiek Mochňákovskej a Polomskej navštívili Ježiškovu pobočku č. 320 v Sabinove, kde ich odovzdali. Bolo im to radosti, veselosti! Držme našim deťom palce, nech sa im ich tajné želania pod vianočným stromčekom splnia. Ďakujeme za

najväčší dar Vianoc, za Božieho Syna Ježiša Krista, za jeho lásku, dobrotu a štedrosť. «

Čaro adventu a poslovia Vianoc v ZŠ Komenského

Eva Hovancová, autorka textu a foto

Základná škola na Komenského ulici 7. decembra ožila vďaka príchodu deťmi tak netrpezlivo očakávaného hosťa - svätého Mikuláša. Každoročne pri tejto príležitosti organizujeme slávnostné podujatie, spojené s prezentáciou kultúrneho programu, ktorý si žiaci pripravujú spolu s pedagógmi. Organizácia

podujatia v tomto školskom roku však kvôli epidemiologickej situácii nebola možná. Usporiadali sme náhradný, avšak o to veselší program, jednotlivcovo v každej triede zvlášť. V týchto predvianočných dňoch sme prežívali čaro prekvapenia z príchodu takého vzácneho hosťa! Mikuláš spolu s čertom, anjelom a ďalšími pomocníkmi navštívil všetky triedy. Prihovoril sa žiakom, ako aj učiteľom. Žiaci si

preňho prichystali krásny program, samozrejme pri dodržaní všetkých epidemiologických opatrení v súvislosti s výskytom ochorenia Covid 19. Mikuláš ich obdaroval úsmevom, pochvalou, ale aj sladkým darčekom. Aj napriek prísny opatreniam mu žiaci svojou žičlivosťou dokázali vyčariť úsmev, potešenie a radosť, ktorá je v týchto dňoch pre nás všetkých tak veľmi potrebná! Básne, riekanky, prania a dokonca aj legendy o svätom Mikulášovi zneli nielen v slovenskom, ale aj v anglickom jazyku. Všetkým žiakom a učiteľom patrí veľké poďakovanie za námahu a čas strávený pri nácviiku programu.

Veľká vďaka patrí Mikulášovi a jeho pomocníkovi, ktorí v sprievode navštívili aj pána Michala Repaského, primátora mesta Sabinov, prednostu mestského úradu Sabinov Martina Judičáka, ako aj zamestnancov oddelenia školstva a školského úradu. Pán primátor mesta Michal Repaský prijal týchto poslov blížiacich sa Vianoc so všetkou úctou. Vyjadril potešenie i pochvalu za krásne básne a prania, ktoré si žiaci ZŠ na Ul. Komenského v Sabinove pri tejto príležitosti pripravili. Pánovi primátorovi patrí naše veľké poďakovanie za príjemnú atmosféru a srdečné prijatie. Veríme, že tento deň otvoril srdcia nás všetkých a práve preto budeme ešte s väčšou láskou vnímať blížiaci sa čas Vianoc. «

SPOMÍNANIE

„Odišla si tíško z nášho života, ale ty ostaneš tu stále s nami v srdciach tých, ktorí ňu milovali.“

Dňa 24.1.2020 uplynú 9 rokov, čo nás navždy opustila naša drahá manželka a mamka

MÁRIA SZIEGLOVÁ.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku a modlitbu. S láskou spomínajú manžel a dcéra.

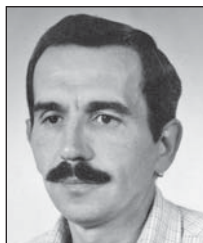
„Kto v srdci žije, nikdy neumiera.“

Dňa 1.1.2021 uplynul rok, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel, otec, dedko a pradedko

ARPÁD LAPOŠ.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou spomína manželka a deti s rodinami.

Dňa 10.1.2021 uplynú 5 rokov, čo nás navždy opustil

MIROSLAV FUNTAL.

S úctou a láskou spomínajú manželka a deti s rodinami.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku a modlitbu. Odpočívaj v pokoji.

Dňa 1. 1. 2021 uplynuli 3 roky od chvíle, čo nás opustil náš milovaný otec, dedko a pradedko

GABRIEL TUPTA.

Tí, čo ste ho poznali, venujte mu spolu s nami modlitbu a tichú spomienku.

S láskou deti Vlasta, Zdenka, Gabika, Janka a Peter s rodinami.

„Veľ mi nám chýbaš, ale v našich srdciach navždy zostaneš.“

Dňa 8.1.2021 uplynú 5 rokov, čo nás navždy opustil náš manžel, otec, dedko a svokor

ANDREJ GREŠKO.

Ďakujeme všetkým, ktorí mu s nami venujú modlitbu a tichú spomienku. S úctou a láskou manželka a deti s rodinami.

„Čas plynie a spomienky ostávajú.“

Dňa 14.1.2021 uplynú 1 rok, čo nás navždy opustila naša mamka, babka a prababka

ANNA HRABČÁKOVÁ.

S úctou a láskou na ňu spomínajú dcéra Marta s rodinou a syn Ján s rodinou.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku a modlitbu.

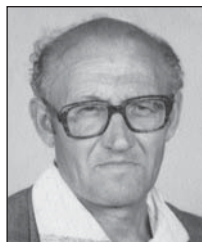
„Čas plynie a spomienky ostávajú.“

Dňa 8.1.2021 uplynú 9 rokov, čo nás navždy opustila naša mamka a babka

IRENA LETKOVSKÁ.

S úctou a láskou na ňu spomínajú deti Róbert, Mária, Daniela, Karol, Eva s rodinami.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku a modlitbu.

„Odišiel, ale v srdci ostáva navždy.“

Dňa 16.1.2021 uplynú 5 rokov, čo nás navždy opustil môj manžel, otec, dedko a pradedko

ŠTEFAN DRÁB.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku a modlitbu.

S láskou spomínajú deti s rodinami.

R • K
SL • VENSKEH •
DIVADLA
2 • 2 •

(nl), foto: archív autora

Vážení čitatelia, v prvom tohtoročnom vydaní Spravodajcu vám ponúkame predposlednú časť teatrologického

seriálu Rok slovenského divadla a Sabinov, uverejňovaného pri príležitosti stého výročia vzniku prvej slovenskej profesionálnej divadelnej scény – Slovenského národného divadla (SND).

V decembrovom vydaní sme hovorili o tragickom odchode vynikajúcej umeleckej osobnosti európskeho formátu Oskarovi Nedbalovi, ktorý bol v období august 1923 – 24. december 1929 v poradí druhým riaditeľom SND. A ktorý ešte stihol pred svojím predčasným odchodom vymenovať „nášho“ Jána Borodáča v auguste 1929 za šéfa činohry SND. Týmto aktom si

vyslúžil od zobúdzajúcej sa nacionalistickej slovenskej tlače jednu z mála pochval.

Oskar Nedbal bol výnimočným umelcom, lež „zlým“ obchodníkom (v dnešnom ponímaní manažérom). Vzhľadom na dlhodobé finančné suchoty pokladne SND sa ukázalo ako prospešnejšie mať na poste hlavy tejto významnej národnej kultúrnej inštitúcie skúseného obchodného stratéga, než nepraktického divadelníka. Kým Nedbal sa sústreďoval svoju pozornosť na umeleckú kvalitu a reálne poslovenčenie jediného profesionálneho slovenského divadla, jeho nástupca Antonín

Drašar konal pragmatickejšie. Nebolo teda zarážajúce, že post riaditeľa SND obsadil už skúsený manažér. Ten jediný mohol divadlu pomôcť dostať sa z rapídnych dlhov. Rozdelenie činohier na dve samostatné telesá bol zo strany nového direktora tiež taktický, no predovšetkým pragmatický krok. Kým slovenskú činohru ponechal v rukách jej umeleckého šéfa Jána Borodáča, pre českú činohru na túto pozíciu angažoval skúseného a uznávaného režiséra Viktora Šulca.

Drašar bol pragmatikom, ktorému išlo predovšetkým o finančný zisk. Preto jeho roz-

Pokračovanie na s. 17 »

Pokračovanie zo s. 16 »

hodnutia tak poburovali väčšinu kultúrnej obce, nehovoriac o napätých vzťahoch v súboroch divadla. Z dnešného hľadiska konal neobjektívne, nekompromisne a z ľudského hľadiska aj neempaticky. Jeho najzávažnejším a najradikálnejším krokom bolo rozdelenie činohry telesa na dva samostatné súbory: český a slovenský.

Na čelo českej činohry prijal Viktora Šulca, ktorý sa prejavil ako mladý progresívny tvorca so skúsenosťami z divadelného Nemecka¹ a v českom súbore začal dôrazne skvalitňovať repertoár, rozšíril javiskové výrazové prostriedky a intenzívne pracoval s hereckým ansámblom.

Viktor Šulc (1897-1945)

Menej ziskovú slovenskú činohru SND, ktorá stále zápasila s nezáujmom publika „poveril“ realizáciou zájazdov po celom Slovensku. Takmer dva mesiace členovia Borodáčovej činohry strávili vo vlaku a hrávali v absolútne provizórnych „vidieckych“ podmienkach. Borodáč sa musel cítiť pri svojej ambicióznosti dotknutý. A to určite nie iba z dôvodu akejsi súborovej degradácie, veď bol najvyšší čas, aby do vedomia Slovače vstúpil kumšt v podobe divadla. Trápila ho predovšetkým skutočnosť, že slovenskému divadlu opäť vládne Čech. Od vzniku divadla sa totiž v kresle riaditeľa striedali len Česi, pričom, málokto hľadal cestu k slovenskému divadlu a jeho vzostupu. Borodáč, ako vedúca osobnosť slovenského divadelníctva, oprávnenne volal po definitívnom poslovenčení a najmä poštátnení divadla, čo by pomohlo dostať do divadla potrebnú morálnu a najmä finančnú istotu. Bol presvedčený, že „Súkromný

podnik pre inštitúciu, ktorá je reprezentantom národného umenia, je nevhodný.“

Finančne nevýhodnej slovenskej činohre dokonca znížil ceny vstupeniek o 50 %. Tá totiž stále zápasila s nedostatkom publika. I keď s pomermi spred desiatich rokov sa to nedalo porovnať. Dokonca už aj po slovensky naštudované činohry našli istejšie divácke zázemie. No s českou činohrou sa nemohla porovnávať. Tá mala divácky záujem zabezpečený. Ponúkala rozmanitejší repertoár, umelecky kvalitnejšiu úroveň a najmä v Bratislave stále žilo veľa českej inteligencie.

Drašar vedel, že ak by začal s podporou rozvoja slovenského divadelníctva, finančne by SND zbankrotovalo. To isté si uvedomoval aj Borodáč, ktorý len nešťastne vzdychal nad stavom kultúrnej politiky, keďže tušil, na čo všetko musí Drašar myslieť: „*Podnikateľ pomýšľa na zisk a nie na ztratu. A takto sme ešte aj dnes bez základov.*“ Svojmu nadriadenému rozumel, ale odmietal takýto stav.

Na ziskoch (príjmoch) sa odzrkadľovala aj vrcholiaca finančná kríza, ministerstvo školstva a národnej osvety (MŠaNO) pripravovalo zníženie subvencie. Preto musel Drašar radikálne zasahovať do prevádzky divadla a presadzovať repertoár, ktorý divadlu, za bezpečí existenciu a finančnú stabilitu. Aj preto nepochodili zástupcovia kultúrnej obce so svojou otvorenou kritikou jeho prvých krokov na poste riaditeľa. Iba rozvírila už aj tak sčerenú hladinu. Tá sa ešte viac zvlnila,

1928 – Ivan Stodola BAČOVA ŽENA, réžia J. Borodáč

keď sa Drašar rozhodol znížiť mzdy. Jeho taktika mala však aj druhú stránku mince. Divadlo bolo stále vo finančnom deficite a znížením plátov sa snažil aspoň vyrovnáť takmer štvrtmiliónový dlh, ktorý po sebe zanechal Oskar Nedbal.

Neuveriteľné sa pomaly začalo stávať skutkom, a tak

1931 – Andrej Bagar ako prvý slovenský Hamlet, réžia J. Borodáč

mohol Borodáč postupne a intenzívnejšie pracovať na poslovenčení činohry. Tá už niesla názov „Slovenská“ a to bolo zárukou, že sa bude repertoár študovať a hrať len v národnom jazyku. Základné piliere Borodáčovho repertoáru sa však výraznejšie nezmenili. Len vykryštalizovali. V repertoári a predovšetkým v súpise Borodáčových réžií sa opäť vyskytujú okruhy: slovenská klasika (Palárik, Záborský, Urbánek, Hviezdoslav), pôvodná slovenská hra, ktorú obohatili aj nové mená vychádzajúcich dramatikov (VHV, Barč-Ivan, Greža), svetová súčasnosť (Besier, Pirandello, Treadwellová) a menej už svetová klasika, ktorá bola akousi povinnou súčasťou repertoáru (Shakespeare, Jonson, Wilde). Za to viac začal dbať na uvádzanie ruskej klasiky (Gogol, Čechov, Gorkij, Puškin, Suchovo-Kobylin) a súčasnej sovietskej hry (Katajev, Afinogenov, Škvarčin). Vďaka vzťahujúcejmu sa súboru mohol repertoár rozšíriť aj o náročnejšie tituly (ako do náročnosti témy, tak aj počtu postáv). Borodáč si so súhlasom Drašara vypomáhal poslucháčmi „Hudobnej

stupne stali oporami súboru: Martin Guttman, Ján Jamnický, Štefan Figura, Mária Bancíková (1936/1937), František Dibarbora, Mikuláš Huba a iní. Súbor sa tak pomaly rozširoval, aj keď na niektoré veľké tituly ako Macbeth či Herodes a Herodias to bolo stále málo. Okrem iného aj preto, že hrozilo neproporčné obsadzovaním hercov do postáv, ktoré im naturelom protirečia. Borodáč o tom samozrejme vedel, avšak nemal inú možnosť, ak chcel inscenovať drámy s veľkým počtom postáv, musel si pomáhať ako vedel. A občas aj za cenu provizórneho a nekalitného vyznenia.

O sledovanom období môžeme hovoriť aj ako o ustálení Borodáčovho režijného a dramaturgického slohu. Pri výbere titulov už mal väčšie možnosti. Vznikal vyšší počet kvalitnejších prekladov, jeho režijná poetika sa tak ako predtým orientovala výhradne na metódu Stanislavského a podľa toho si divadelník vyberal hry do repertoáru.

Už nenastávali disproporcie medzi poetikou titulu a jeho režijným videním ako tomu bolo v predchádzajúcom období. Nahradili ich autori či hry, ktorým ostal režisér verný až do konca kariéry (keďže ich pravidelne obnovoval alebo nanovo naštudoval): Ženský zákon, Najdúch, Revízor, Cudzie dieťa. Ambícia Borodáča viedla aj k náročným klasickým titulom akými boli Macbeth, Višňový sad, Búrka alebo Na dne. Lenže ambícia často predbehla výsledok.

Tým, že sa Borodáč sústreďoval len na jednu líniu režijných práce a dalo by sa povedať aj dramaturgie (čo v tomto období ešte nerobilo väčšie problémy), tak sa značne zakľčil a umelecky obmedzil. <<

Zdroje: Divadelný ústav Bratislava, Mgr. art. Karol Mišovic – REŽISÉR JANKO BORODÁČ VO VÝVINE SLOVENSKEJ ČINOHRY; Dokument „Život za divadlo pripomína slovenské divadelné osobnosti“; História činohry SND (archív SND); Encyklopédia dramatických umení Slovenska; archív autora.

Dokončenie
vo februárovom vydaní

POKROK ĽUDSTVA.

V posledných dňoch ako blesk preletela zpráva svetom, že mladý Američan Lindbergh preletel Atlantický oceán v čase 33 hodín. Ku tejto skutočnosti sa je veru čo zadiviť a bez akéhokoľvek ostichu môžeme povedať, že otázka preletu cez Atlantický oceán je rozriešená.

Lindberghovi dostalo sa cti skvelej. Lež sobecké ľudstvo neostane obdivovať tohto odvážlivca, ale začne rozmýšľať a pripravovať také lietadlá, že bez všetkej námahy bude sa cestovať lietadlom z New Yorku do Paríža a naopak. Ľudstvo bojuje proti prírode a snaží sa ju za každých okolností premôcť.

A keď pozorujeme pokrok v technike, nemožno zatajiť, že človek svojim dômyslom už niekoľko otázok prírodných rozriešil a že pomaly odkryje tie najväčšie tajnosti vesmíru. Pravda tento ohromný pokrok v technike neprinesie ľudstvu nič dobrého, ba naopak – záhubu. Veď čo sme videli doposiaľ zo všetkých vynálezov? A čo každý taký nový vynález znamenal pre ľudstvo? Dobrého nič! Vyzkúšanie technických vynálezov je nie nič iného, len vojna. Darmo by sa niekto snažil túto otázku podvrátiť – je tomu tak.

Najväčšou chľúbou XX. storočia boli lietadlá, ohromné delá 30,5 cm, otravné plyny a iné. Tieto vynálezy isteže neboli určené dobru ľudstva, čo ukázala nám svetová voj-

Sabinov v regionálnej tlači v prvej polovici existencie ČSR

red.

V čísle 21 a 22 z roku 1927 prinášame 3 články. Prvý skepticky konštatuje necelých desať rokov po 1. svetovej vojne, že väčšina vynálezov bola použitá, resp. zneužitá na zabíjanie ľudí. Žiaľ, aj po takmer 100 rokoch sa veľa nezmenilo a vidíme, že čím viac "pokroku", tým menej človečenstva. Ďalší článok informuje, že v roku 1927 bolo odobrané volebné právo vojakom a policajtom. Tretí príspevok opisuje návštevu ministra orby v štátnej roľníckej škole v Orkucanoch.

na, keďže za polpiata roka bolo výše 30 miliónov ľudí vybité. A v budúcnosti? Takýto počet bude možno zničiť za mesiac.

Vojaci a četníci nemajú už volebné právo. V nedeľu nadobudnul platnosť zákon

č 56 z 8. apríla o volebnom práve vojakov a četníkov. Keď sa teraz budú v niektorých obciach konať obecné voľby, nezúčastnia sa ich už príslušníci armády a četníci a pri zostavovaní nových voličských zoznamov v júni budú z nich vytratení. Volebné právo nebudú mať okrem aktívnych vojakov ani náhradní záložníci v dobe 12 týždňového vojenského výcviku, ale nadobudnú ho s okamžitou platnosťou všetci penzinovaní dôstojníci a rotmajstri, i keď nebývajú v obci voľby tri mesiace, ale aspoň 16 dní.

Minister Orby Dr. Srdinko, navštívil pri svojej úradnej ceste i naše mestečko Sabinov, aby ohliadnul tunajšiu št. roľnícku školu. Vznesený hosť dostavil sa v sprievode predných úradníkov košickej župy v čele s p. županom Dr. Jurajom Slávikom o 4 hodine popoludní do roľníckej školy v sprievode 20 členného bandéria, ktoré pána Ministra už pred dedinou Orkucany očakávala. Pred krásne ozdobenou školou uvítal p. Ministra v mene okresu p. okr. náčelník Dr. Emil Bada, zo strany mesta p. Dr. Karol Sperling. Potom uvítal p. Ministra p. riaditeľ št. Roľníckej školy. Nato ohliadal roľnícku školu, dal výraz svojej spokojnosti, načo so svojím sprievodom nastúpil cestu do Tatier.

Publikované v pôvodnej verzii, ktorá vyšla 5. a 12. júna 1927

Ovocinárska tradícia Sabinova a okolia 6

-red-, foto archív Ing. Planého, archív OŠM

VZNIK OVOCINÁRSKÝCH PODNIKOV

Snahou socialistického Československa bolo zabezpečiť potravinovú sebestačnosť vrátane ovocia. Masívne budovanie potravinárskych podnikov na celom území krajiny bol samozrejme závislý na dodávke surovín. Preto v lokalitách, kde boli podniky spracúvajúce ovocie (konzervárne, mraziarne, liehovary...) štát inicioval zakladanie rozsiahlych sádov. To je aj príbeh ovocinárstva

v okrese Sabinov, kde sa súčasne nadväzovalo na stáročnú tradíciu pestovania a spracovania ovocia.

Rozhodnutím ministra poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky bola od 1. januára 1974 zriadená štátna hospodárska organizácia s názvom „Ovocinársky štátny majetok, národný podnik“ (OŠM) so sídlom v Stupave. Nadriadeným orgánom nového národného podniku bol LIKO, odborové riaditeľstvo konzervárenského, liehovarského, rybného a škrobárskeho priemyslu v Bratislave. Zároveň bol Ovocinársky štátny majetok začlenený do výrobného-hospodárskej jednotky LIKO.

Predmetom činnosti podniku malo byť pestovanie, produkcia a skladovanie drobného ovocia, jahôd, kôstkovín, jadrovin

Štefan Planý stál na čele Ovocinárskeho štátneho majetku, o. z. v Sabinove od roku 1984.

a zeleniny pre priemyselné spracovanie a s tým spojená komerčná činnosť výhradne v rezorte poľ-

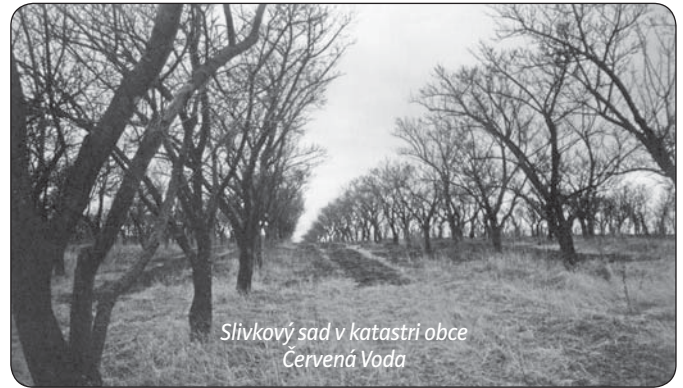
nohospodárstva a výživy. Na jeho činnosť bol na celom území Slovenska vyčlenený pôdny fond s rozlohou 2057 hektárov pre päť závodov v Stupave, Šuranoch, Podolí, Klačne, Okoličnom a v Levoči. Presne o rok pribudli závody Blhovce (okres Rimavská Sobota), v Michalovciach, Vranove nad Topľou, Sabinove a Svidníku. Koncom roku 1975 pribudol závod v Pukanci. Všetky závody boli situované v blízkosti

Vedúci pracovníci Ovocinárskeho štátneho podniku, odštepň závod Sabinov v roku 1974 pri obhliadke budúcich plôch na pestovanie drobného ovocia v katastri obce Červená voda.

Stredisko Červená Voda

Slivkový sad v katastri obce Červená Voda

Študenti pri zbere ríbezlí,
80-te roky 20. storočiaRozsiahle lány v katastri obce Vranov - Dobrá, ktoré
obhospodaroval Ovocinársky štátny podnik, odštepný závod
Sabinov, 80-te roky 20. storočia

ovocinársko-zeleninárskych spracovateľských podnikov. Výmera pôdy sa čoskoro zväčšila na 6400 hektárov.

Logo Ovocinárskeho štátneho podniku

Sabinovský závod sídlaci v dnešnej budove firmy OVO-MONT spol. s r.o. vznikol najmä pre potreby sabinovských konzervární a prešovských mraziarní. Začiatky neboli ľahké, vybrali sa vhodné plochy delimitáciou plantáží bývalých Východoslovenských konzervární Prešov, niektorých Štátnych majetkov, JRD a vyvlastňovaním pôdy v katastroch obcí Červená Voda a Drienica. Robili sa terasy, zúrodňovala pôda, robilo sa oplatenie, objednával sa sadbový materiál. Ovocinársky závod zároveň podnietil pestovanie drobného ovocia aj v ďalších lokalitách východného Slovenska.

1984 - OSAMOSTATNENIE SABINOVSKÉHO ZÁVODU

Po organizačných zmenách OŠM vznikol 1. apríla 1984 Ovocinársky štátny majetok, odštepný závod Sabinov, do ktorého boli včlenené prevádzky v Sabinove, Vra-

nove nad Topľou, Michalovciach, Svidníku a v Levoči. Riaditeľom sa stal Štefan Planý. Podnik hospodáril na výmere 1170 ha, z toho sabinovská prevádzka na ploche 185 ha. Pestovali sa na nej marhule (37 ha), červené ríbezle (30 ha), čierne ríbezle (25 ha), maliny (12 ha), egreše (9 ha), baza čierne a jarabina čierna (21 ha), slivky (11 ha), ringloty (13 ha) a jahody (27 ha). Základný káder novovzniknutého závodu tvorili okrem riaditeľa Š. Planého i Ivan Labanc, Štefan Uhlár, Helena Blaščáková, Ján Bialko, Jozef Sekerák, Ján Varšo, Helena Karnišová, Helena Jarkovská a Miroslav Škovran. K nim v priebehu roka pribudli Ladislav Pribula, Emil Leľák, Anna Martavuzová, Katarína Vaňová, Daniel Znanec, Gabriel Dravec a Beáta Korinková.

V snahe modernizovať produkciu pracovníci o. z. Sabinov nadviazali spoluprácu s poľskými partnermi, ktorí sú už v tejto dobe špičkou v Európe. V apríli 1984 sa v meste Skierniewice, ktoré sa i dnes pýši titulom hlavného mesta ovocinárskeho výskumu a inovácií, oboznamujú dvaja pracovníci zo Sabinova so zberom ríbezlí kombajnami KPS- 2 a KPS-3 vyrábanými v Poľsku a s technológiami výroby drobného ovocia.

Výsledkom spolupráce s Poliakmi bolo zakúpenie dvoch kombajnov na zber ríbezlí. V roku 1984 sa tiež začalo s vývozom jahôd a ríbezlí do NSR. Daždivé počasie však spôsobilo, že plán zberu jahôd bol splnený len na 55,7 % (478,8 ton). V sabinovskej prevádzke bola úroda jahôd 5,16 ton z hektára.

Celkovo sa v tomto roku vyprodukovalo vo všetkých prevádzkach, ktoré patrili pod sabinovský závod 1523,5 ton ovocia, čo bolo len 75 % z predpokladaného plánu. Zároveň pribúdala aj nová výsadba. V sabinovskej prevádzke 1 ha malín, 8 ha egrešov, 2,2 ha bielych ríbezlí, 15,2 ha čerešní a 17 ha višní. Súčasne sa likvidovali staré sady a plantáže.

Poľský kombajnový zberač ríbezlí KPS - 3
zakúpený v roku 1984

Na niektorých plochách v Sabinove sa skúšobne pestoval i cesnak a kapusta.

Závod Sabinov zamestnával v roku 1984 až 470 pracovníkov, no v čase sezóny bolo nutné zapojiť i brigádnikov, žiakov škôl. Aká bola ich produktivita práce? Priemerný denný výkon brigádnika v čase školského vyučovania bol 13 kg, brigádnic v rámci LAM (letnej aktivity mládeže) priemerne vyzbierali 18 kg. Stáli zamestnanci závodu denne zozbierali podstatne viac, priemerne 59 kg. V rámci LAM bolo v roku 1984 zamestnaných 2487 žiakov. «

pokračovanie v ďalšom vydaní

KALENDÁR ZBERU ODPADOV NA ROK 2021

Marius Pedersen

JANUÁR 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FEBRUÁR 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
1	2	3	4	5		7
8	9	10	11	12		14
15	16	17	18	19		21
22	23	24	25	26		28

MAREC 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

APRÍL 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MÁJ 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

JÚN 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

JÚL 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

AUGUST 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

SEPTEMBER 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

OKTÓBER 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31
30	31					

NOVEMBER 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

DECEMBER 2021						
P	U	S	Š	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

V deň zberu odpadu vyložiť nádobu alebo vrece do 06:00 h.

Vývoz plastov, kovov a VKM z 1100 l nádob od bytoviek

Vývoz skla z vriec od rod. domov a z 1100 l nádob od bytoviek

Vývoz plastov, kovov a VKM z vriec od rod. Domov a plastov, kovov a VKM z 1100 l nádob od bytoviek

vývoz papiera - vrecia a 1100 l nádoby

INFORMÁCIA PRE OBČANA K JEDNOTLIVÝM ZLOŽKÁM KOMUNÁLNEHO ODPADU

PAPIER | Určené pre odpady z obalov z papiera a lepenky a odpady z určených neobalových výrobkov z papiera a lepenky.

Patria tu napríklad: noviny a časopisy, reklamné letáky, papierová lepenka, zošity, papierové vrecká, kartóny, obálky, plagáty, papier – krepový, baliaci, kancelársky, katalógy.

Nepatria tu napríklad: viacvrstvové obaly /tzv. tetrapak/, znečistený papier – povoskovaný, mokrý, mastný, na pečenie, plienky, alobal, lepiaca páska, kovové alebo plastové súčasti papierových výrobkov, tapety.

PLASTY | Určené pre odpady z obalov z plastov a odpady z určených neobalových výrobkov z plastov

Patria tu napríklad: plastové fľaše z nápojov, drogerie a kozmetiky /PET, HDPE, PP/, fólie číre a farebné /PE-LDPE, HDPE/, čisté - opláchnuté plastové obaly z potravín "tégliky", polystyrén /PS, EPS/, igelitové tašky a vrecká, ...

Nepatria tu napríklad: znečistené fľaše a obaly - škodlivinami, chemikáliami, olejmi a ropnými látkami, guma, molitan.

KOVY | Určené pre odpady z obalov z kovov

Patria tu napríklad: plechovky z nápojov, konzervy, kovové vrchnáky z fliaš a pohárov, klinec, sponky, kľúče.

Nepatria tu napríklad: znečistené kovové obaly a plechovky.

VIACVRSTVOVÉ KOMBINOVANÉ MATERIÁLY NA BÁZE LEPENKY | Určené pre tetrapaky

Patria tu napríklad: škatule /krabice/ od mlieka, džúsov, nápojov

Nepatria tu napríklad: znečistené obaly s obsahom nebezpečných látok, chemikálií, papier a lepenka.

SKLO | Určené pre odpady z obalov zo skla a odpady z určených neobalových výrobkov zo skla.

Patria tu napríklad: neznečistené sklenené fľaše z nápojov, sklenené obaly, poháre, črepy, tabuľové sklo bez drôtenej výplne.

Nepatria tu napríklad: znečistené sklo, sklo s prímiesami, plexisklo, auto-sklá, porcelán, keramika, bezpečnostné a technické sklo, žiarovky a žiarivky, obrazovky.

BIOLOGICKÝ ROZLOŽITEĽNÝ KOMUNÁLNY ODPAD

Patrí tu napríklad: zelený odpad zo záhrad a parkov, zvyšky ovocia a zeleniny, tráva, listie, konáre, orezy zo stromov a kríkov, vetvičky, burina, slama, seno, piliny, hobliny, kvety.

Nepatrí tu napríklad: kuchynský a reštauračný odpad, zvyšky jedál a potravín, exkrementy zvierat, uhynuté zvieratá.

NEBEZPEČNÝ ODPAD A ODPAD Z ELEKTRICKÝCH A ELEKTRONICKÝCH ZARIADENÍ

Patria tu napríklad: akumulátory, žiarivky, farby, oleje, televízory, elektrospotrebiče, rádiá, vysávače, počítače, žehličky, chladničky, sporáky, mrazničky.

PNEUMATIKY

Odpadové pneumatiky je potrebné odovzdať akémukoľvek distribútorovi pneumatík – predajcovi pneumatík alebo pneuservisu.

PREVÁDZKA ZBERNÉHO DVORA

Pondelok: 8.00 - 14.00 h

Utorok: 8.00 - 14.00 h (zimné obdobie od 1.11. do 31.3.)
11.00 - 17.00 h (letné obdobie od 1.4 do 31.10.)

Streda: 8.00 - 14.00 h

Štvrtok: zatvorené

Piatok: 8.00 - 14.00 h

Sobota: 8.00 - 11.00 h

Spravodajka mesta Sabinov • mesačník, vydávaný na území mesta Sabinov. Vydavateľ: Mestské kultúrne stredisko v Sabinove, Janka Borodáčova 18, 083 01 Sabinov, IČO: 00149683. Vaše príspevky môžete poslať na tieto mailové adresy: riaditeľ@kulturnestredisko.sk a adin@adin.sk. Redakčná rada: predsedníčka Zuzana Hudáčová, Mgr. Daniela Lenková, Mgr. Alžbeta Solitsová, Ing. Peter Vargovík, Ing. Vlasta Znanovský, Mgr. Jozef Vahovský. Redakčná rada si vyhradzuje právo úpravy, krátenia, prípadne neuverejnenia dodaných textových a fotografických materiálov. Spravodajka mesta Sabinov vychádza do 14. dňa v mesiaci. Materiály dodané po redakčnej uzávierke (vždy 21. deň v mesiaci) nemusia byť uverejnené. Pre Msk vyrábila spoločnosť ADIN, s.r.o., e-mail: robertvico@gmail.com. Náklad 3500 ks. Distribúcia Slovenská pošta, a.s. Evidenčné číslo EV 692/08. ISSN 1338-9238.